Pasaulis Minedo
akimis
Mindaugas Jonušas

ANOTACIJA

Knygos autorius įvairiais aspektais apžvelgia lietuviškos pop muzikos pasaulį – tokį, kokį jam teko pažinti. Daug dėmesio knygoje skiriama snobizmo reiškiniams, netolerancijai. Anot autoriaus, jis norėtų pakalbėti apie scenos žmogaus patirtis, jo vertinimus, peržengiančius etiškos kritikos ribas. Lyg kontrastas šou pasaulio „tuštybės mugei“ aprašoma savanoriška socialinė veikla. Prisiminimų ir refleksijų knygoje šiltomis spalvomis tapomas autoriaus-šoumeno mūzos ir įkvėpėjos – merginos, su kuria vėl norėtų susitikti – portretas.

Raktiniai žodžiai: pop muzikos pasaulis, pramogų renginiai, šou verslas, daina, bendravimo etika.

DEDIKACIJA

Šią knygą skiriu visiems, kas ketina rinktis nelengvą gyvenimą kartu su renginių scena. Noriu įspėti, kad bendravimas su žiūrovu – didelė laimė, bet šou pasaulis verda, kunkuliuoja pagal tam tikrus dėsnius, ir ne visos dienos čia būna saulėtos. Kartais pasijunti lyg būtum po didinamuoju stiklu. Rašiau šią knygą, norėdamas pakalbėti apie scenos žmogaus vertinimus, peržengiančius etiškos kritikos ribas, nemotyvuotos ir neleistinos neapykantos skatinimą. Negalėjau tylėti, kai iš mūsų gyvenimo vejama bendravimo kultūra, gerumas, geranoriškumas, ir atsiranda pomėgis žeminti kitą žmogų.

Dėkoju visiems, kurie palaikė mane sunkiu metu, nepabūgo ir nenusigręžė nuo snobų ujamo žmogaus. Ačiū vadybininkei Gretai, padrąsinusiai grįžti į muzikos pasaulį.

Taip pat Ačiū Rugimantui Jarūnui už muzikos garsus.

Nuoširdus Ačiū Klaipėdos Vaikų laisvalaikio centro klubo „Liepsnelė“ pedagogei Nijolei Kvietkauskienei už sukauptą publikacijų apie šou margumyną archyvą.

Dėkoju darbščiosioms bitutėms - Klaipėdos miesto socialinės sferos darbuotojoms ir savanoriškų organizacijų narėms, kurios kukliai, ramiai, be patoso mažina vargą, skausmą, budina kūrybines galias ir labiausiai likimo sužlugdyto, visuomenės atstumto, negalios varginamo žmogaus sieloje. Jos padėjo man neprarasti tikėjimo gėriu.

Dėkoju Klaipėdos apskrities viešosios Ievos Simonaitytės bibliotekos Skaityklų skyriaus bibliotekininkėms už konsultacijas ir kvalifikuotą informacijos paiešką.

Nuoširdus ačiū knygos dizainerei.

Daug triūso, rengiant knygą, įdėjo gimtosios kalbos žinovė Lina. Labai ačiū jai.

Apgailestauju, kad nėra galimybės padėkoti visiems žmonėms, su kuriais teko bendrauti socialiniuose tinkluose ir kurie sustiprino ryžtą nebūti abejingu neigiamoms nūdienos nuostatoms, nekorektiško elgesio apraiškoms, sustiprino pasiryžimą neįsileisti pykčio į sielą dėl patirtų nuoskaudų, o – kiek tik sugebu – saugoti kitus nuo žmogiškojo orumo žeminimo. Visiems, kuriuos ištiko panašus likimas, linkiu tvirtybės ir neprarasti tikėjimo gėriu.

Man gaila tų žmonių, kurių dvasią užpildė vien tik juoda spalva. Turiu viltį, kad mano pasakojimas apie jų viešajai nuomonei sukurtą baubą Minedą padės nors šiek tiek suvokti, kokius bjaurumus brandina tokia siela ir kad ją reikia gydyti kultūra, menu, daina.

Jei mes meilę sėsim žmonėse ne kaip ūkininkai, kuriems svarbu sėti tik ten, kur gaus naudos, bet kaip viltingi žmonės, sėsim žmonėse meilę be ribų ir negailėdami jos, tuomet mes patys ir visa tauta pasidarysime geresni, tuomet mes spinduliuosime meile, o ne veidmainyste.

TURINYS

1. PRATARMĖ----------4

2. ŽVILGSNIS Į SCENĄ IR NUO JOS----------6

3. MINEDAS, LEKIANTIS “ATOMINIU TRAUKINIU”----------9

4. SKANDALAI – RAKTAS Į SĖKMĘ?----------18

5. DAINOS RUOŠIMAS SCENAI----------23

6. DAINŲ ISTORIJOS. ATLIKTŲ DAINŲ TEKSTAI----------27

7. NORIU SU SAULE UŽKLOT----------38

8. IŠ ROJAUS Į AŠARŲ PAKALNĘ----------40

9. MAN JIE BUVO LYG KELRODĖS ŽVAIGŽDĖS----------54

10. MINEDAS GRĮŽTA----------55

11. PABAIGOS ŽODIS----------59

Nedažnas šiandien žino,kas yra žmogus, tik nujaučia,
ir todėl miršta ne taip sunkiai,
kaip ir aš nesunkiai mirsiu, kai užrašysiu šią istoriją.

H. Hessė[1]

PRATARMĖ

Kiekvienam žmogui pasaulis atsiskleidžia vis kitaip: visi jį pažįstame, matuodami savo akiplačiu. Kasdien, išeidamas iš savo kaimo sodybos pasitikti naujos dienos, apakintas pievose mirguliuojančių auksinių pienių kibirkštėlių, jausdamas žydinčių ievų skleidžiamą pavasarinį nerimą, praeidamas pro pražydusią alyvą, panerdamas kojų pėdas į prieš Jonines suvešėjusius žolynus, tarsi girdžiu žiedų, rasos lašų, vėjo šnaresių muziką. Muzika - svarbiausias dalykas mano pasaulyje. Ji – įnoringa gražuolė, valdovė, kviečianti, viliojanti laimės pažadais ir vėl lengvais žingsneliais nulekianti tolyn. Atlaidžia šypsena palydžiu sprunkančią išdykėlę, nes žinau - ji sugrįš. Negali nesugrįžti. Per ilgai būta kartu.

Jai, koketei, nuojauta pašnibžda, kaip aš ja žaviuosi. Nujaučiu, kad jai smagu būti šalia. Muzika – mano gyvenimo aistra, jausmų išraiška, meilės simfonija. Ji – mano kalba, mano oras, be kurio negaliu būti laimingas. Muzika man – erotika, kuri uždega jausmus. Ji – mano gyvenimo meilė, atrastas perlas, giliai įsirėžęs į mano širdį. Muzika man – kvapniausias lelijos žiedas. Muzika – tikrasis mano veidas.

Tik joje aš esu aš. Tik muzikoje mano jausmai ir aš tampame nuogi.

Man labai svarbūs dainos ir muzikos pirmieji akordai, kurie arba uždega ir nukelia į tolimas erdves, arba žudo ir meta į pragaro kančias. Negaliu pakęsti nekokybiško garso, netikslaus teksto, negaliu klausyti ar dainuoti dainos, kurioje nėra jausmo.

Nutolęs nuo pramogų šou katilo, kaimo gyvenvietės name, bandau suvokti – kas tas Minedas ir kiek jame yra Mindaugo. Todėl nenustebkite, kad rašau apie Minedą tarsi apie kitą asmenį.

Jei paprašyčiau rašto žmonių, kad parašytų apie mane knygą, jie atsakytų:

- Bičiuli, tu nesi iš tų žmonių, apie kuriuos rašoma, kurių gyvenimo aprašymai įtraukiami į storus žinynus.Toks žmogus turėtų gyventi savo pilką nepastebimą gyvenimą: neprasikaltęs ir neteisiamas. Jei jis kaltinamas- tai turi teisę gintis.

Bet, mielieji, kodėl tad mane kala prie kryžiaus visos masinės informacijos priemonės, kuriančios gana savitą Minedo įvaizdį? Anot tos informacijos, toks veikėjas (tik išleisk jį į sceną) sužlugdys visą lietuviškos muzikos kultūrą. Nors laikai, kai skaitytojui, žiūrovui, klausytojui buvo ribojama informacija, praėjo. Aš – Mindaugas – net imu žavėtis (tai masinių informacijos priemonių įtaka ir gebėjimas įtikinti) tuo atkakliu gamtos grynuoliu Minedu, kenčiančiu dėl savo svajonės, meilės dainai, bet atkakliai siekiančiu savo tikslo. Aš – savotiškos atskirties žmogus, rašydamas nesiekiu dėmesio savo asmeniui, tik noriu pakalbėti apie proto paraštėse kylantį norą žeminti kitą žmogų, versti jį baubu. Man neramu, kad taip lengvai įtarimui ir baimei įsiūbuojama minia. Net gali išgirsi raganų deginimo epochos aidą.

Bandau suvokti, kodėl snobų visuomenė taip skuba užsivilkti teisėjų mantijas. Tik ar neslypi po tų teisuolių mantijomis kažkokia sielos liga?

Gražus ir dainingas mūsų kraštas. Kaimo bendruomenė, išpuoselėjusi tautinę kultūrą, niekada nesitelkė prieš savamokslį muzikantą, čirpinantį smuiku, ar laukuose dainuojantį šienpjovį, šiek tiek bažnyčios vargonininko pamokytą. Jų nei akmenimis, nei arklio kamuoliais užmėtyti nebandė. Niekas nebarė motinos, niūniuojančios lopšinę, už nepakankamą profesionalumą. Muzika gimė žmogaus buityje, gydė sielos žaizdas, drąsino, ramino, guodė. Todėl kažin, ar yra kažkam duota teisė ją ištobulinti, išgražinti ir atiduoti tik išrinktiesiems. Juk ji gimė žmonių buityje ir kartkartėmis ištrūksta iš salių į dideles erdves įkvėpti laisvės vėjo, o sugrįžta pas tuos, tarp kurių kilo.

Visiškas neprofesionalumas (anot legendų) – tai Minedo bėda. Mindaugas nuo ankstyvos vaikystės muzikavo tėvų šeimoje, mokėsi muzikos, buvo lavinamas mokykloje, dainavo chore. Sakysite, „mažokai pamokų“. Bet prisiminkime: Minedas – pramoginių renginių žmogus. Jo žiūrovas ateina ne muzikos teorijos tikrinti, o šaltame, vis racionalėjančiame pasaulyje pasiklausyti mažai nuo jo besiskiriančio vaikino dainon sudėtų tokių pat širdperšų – paprastos, naivios, suprantamos dvasios kalbos.

Kur tos acto ir tulžies versmės, alinančios sielas, kad suaugę, subrendę žmonės krečia rimtiems žmonėms nederančius šiurpius pokštus? Kažkas net paskelbia Minedą mirusiu. Bulvarinis laikraštis įkyriai jam siūlo vietą kapuose. Įsiklausykite į straipsnio anotacijos žodžius: “*Žvaigždės kyla ir leidžiasi. O kai nusileidžia, reikia jas deramai palaidoti.*“[2] Po tokių žodžių imi dairytis, kuriuo keliuku atskuba budelis. Imi spėlioti, ar būsi užmėtytas akmenimis, ar sudegintas, ar palaidotas gyvas.

Iš pradžių sukildavo pyktis ir natūralus noras gintis. Bet snobų visuomenė ir gintis draudžia. Va, koks negeras, - rodo pirštu. Be rimtų argumentų, kažkokio atsitikinio impulso paveikta, gyvenimo tempų ir kaitos įaudrinta mūsų laikų bendruomenė telkiasi nubrukti nežinia dėl ko nusižiūrėtą jauną žmogų į atskirtį, atnešančią asmenybės ir karjeros mirtį. Sunkiu akmeniu ant širdies turėtų užgulti tokia nemeilė artimui, neatsakingas žaidimas kito likimu. Bet taip spauda ir ja sekantys interneto pokalbių mėgėjai moko visuomenę linksminis. Ne vienas patiria smagių akimirkų, kol linksmybės neatsisuka prieš jį patį.

Žmogui palankią visuomenę bandantys sukurti (oi, koks sunkus darbas!) entuziastai iš įvairių tribūnų moko tolerantiškumo, kviečia kovoti su patyčiomis, tačiau jų diegiami daigeliai dar silpni.

Nežinau, kodėl daugėja žmonių su užmigdytu protu, sunkiai valdomomis pykčio ir tulžingumo aistromis, žmonių, pasiruošusių su cerberio ištikimybe šiepti dantis ir bėgti ten, kur yra siundomi.

Mūsų, apverstųjų vertybių, laiku vengiama ne to, kuris lieja tulžį, o to, kurio gyvenimas kartinamas. Todėl ir Minedo taikesni bičiuliai snobai baimingai tiesia ranką pasisveikinimui, pasidairydami į visas puses, kad kas nors, turintis įtakos jų darbe ar gyvenime, to nepamatytų.

Todėl kviečiu nuoširdžiam pokalbiui apie apsišaukėlius teisėjus, jų teisiamuosius – baltus, juodus bei apjuodintus, - muziką ir artimo meilę.

Paskutinėse eilutėse daug pesimizmo. Bet linksmuolis Minedas įsitikinęs, kad šviesus liūdesys ir geranoriškas pesimizmas apvalo sielas.

ŽVILGSNIS Į SCENĄ IR NUO JOS

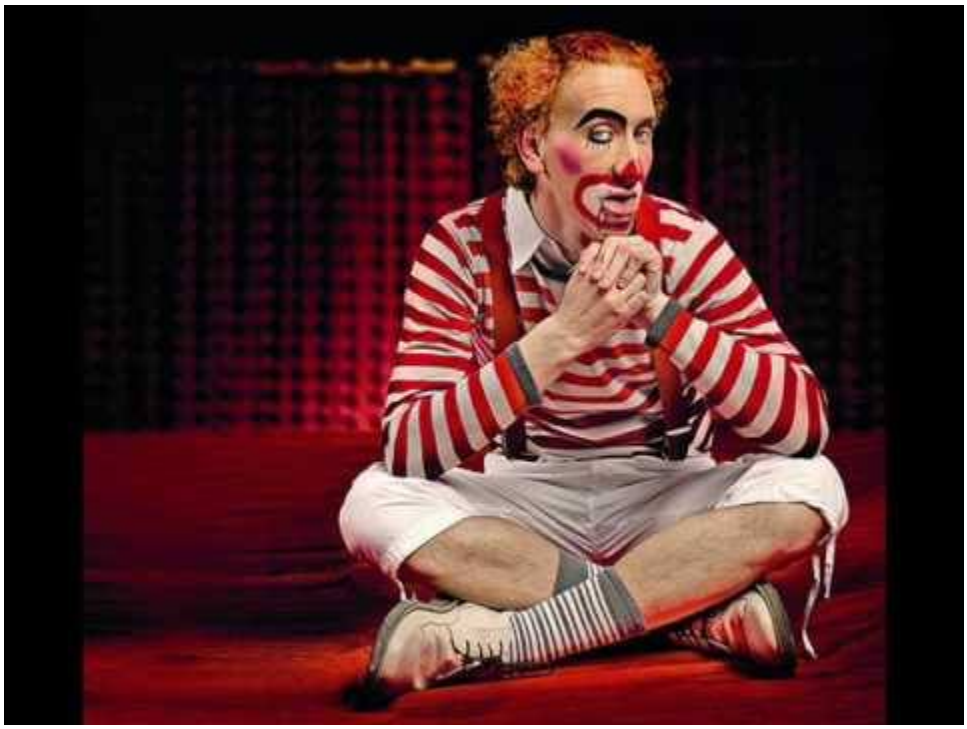

Nuotrauka, daryta žurnalo „Panelė“ fotosesijos metu

Vaizdas iš D.Zvonkaus gimtadienio. Nuotrauka publikuota žurnale „Žmonės“

Scena nemėgsta vienodumo: kiekvienai kartai ji kitokia (kalbu apie renginius ne elitinei publikai), nes čia neturi būti nuobodulio. Mūsų seneliai kruopščiai ruošdavosi į koncertus filharmonijos, kultūros namų ar profesinių sąjungų rūmuose. Šiugždėjo klostytos damų suknios, oriai plaukė aukštos šukuosenos, dirbtinių plaukų kuodai, kaukšėjo pakaustytų aukštakulnių batelių kulniukai. Damas lydėjo kostiumuoti vyrai, avintys lakinius ar kitokius solidumui demonstruoti skirtus batus. Visas šias grožybes dar ir dabar galima pamatyti labai pagyvenusių žmonių vakarėlyje.

Prie salės durų stovėdavo tvirta kaip uola moteriškė – darbuotoja, įpareigota į salę neįleisti nė vieno, apsirengusio ne pagal etiketą.

Scenoje dainininkas negalėjo nutolti nuo mikrofono. Žiūrovo nestebino net dainininko poza, primenanti atletą, pasiruošusį kelti rekordinį svorį. Publikai buvo skirta tik atlikėjo daina ar šokis, ar kiti gebėjimai. Šokantis dainininkas būtų tikrai nesolidžiai atrodęs. Sceninė etika saugojo žiūrovą nuo postmodernizmo reiškinių. Už šiokius tokius laisvumus pop muziką ir jos atlikėjus neretai pabardavo valstybiniai laikraščiai ir žurnalai. Žiūrovas, pratęs prie spaudai būdingos Ezopo kalbos, atsiliepimus vertino savo galva, ir nebuvo geresnės reklamos renginiui, kaip bloga recenzija.

Publika, dar neišlepinta įvairios garsą atkuriančios technikos, neatsisakiusi pomėgio dainuoti, iš koncertų salių išnešdavo dainas į gatves, vakarėlius, kavines.

Daina nebuvo užkelta ant stiklo kalno, pomėgį dainuoti, šokti, muzikuoti skatino mokymo įstaigos, daugybė žmonių lankė kolektyvus meno mėgėjams.

Kokios nors šventės proga darbdavys dovanodavo savo darbuotojams koncertą. Tuose koncertuose sceną drebino tautinių šokių šokėjai, dainavo chorai, žiūrovus stebino iliuzionistai. Su didžiuliu džiugesiu publika pasitikdavo kokį nors dainuojantį bendradarbį – tūlą Joną ar Petrą. Už pomėgį dainuoti jis buvo gerbiamas ir mėgiamas.

Tų laikų tradicijos dar nebuvo išblėsusios, kai Mindaugas buvo kelyje link Minedo: jis augo, mokomas šokti, dainuoti, vaidinti. Manau, kad visiems ugdytojams patiko vaiko energija, sugebėjimas visa siela panirti į muzikos garsų ar šokių kalbą.

Iš laiko perspektyvos su nostalgiška šypsena žiūriu į darželinuką – tautinių šokių kolektyvo bene uoliausią šokėją. Tokiu metu viltys, svajonės atrodo tokios tikros, o gyvenimas tiek daug žadantis, nes dar nėra prarasto laiko.

Keitėsi laikai, scena ėmė kviesti žiūrovus į dideles erdves: prie ramiai banguojančių muzikinių renginių pratusį žiūrovą ėmė stebinti muzikos festivaliai, džiazo žygiai per Lietuvą, roko, bliuzo vakarai, antipopso festivaliai. Ant scenos pasirodė betarpiškiau bendraujantis, ne toks oficialus, ne toks profesionalus atlikėjas. Muzikos festivaliuose būta įvairių aistros raiškos būdų. Erdvės ieškojo neformatinė muzika, tūsai. Prie tradicinių muzikos renginių pratusiam žiūrovui neretai jaunimo susibūrimai mažai priminė koncertą: į Nidą, Siemens areną, prie Varnių ežero ir kitur skubėjo srautai paauglių,ištroškusių įsilieti į renginio minią, kurioje tarp tikrų muzikos aistruolių pasitaikė ne vienas, meiliai žvelgiantis į alaus „bambalius“. Mišrios kompanijos dalinosi palapinės erdve. Gerokai įdienojus, ant skverelių žolės, paežerėse, po miesto namų balkonais patirtus įspūdžius sapnavo susivėlę, prakaituoti, murzini muzikos piligrimai.

Prieš žiūrovus stoja atlikėjas, panašus į jaunuolį, paauglystės iššūkiais gatvėje stebinantį rimtus praeivius, teigiantį žmogaus gyvenimą pagal prigimtį, besižavintį neformaliais jaunimo judėjimais. Jis kartu su žiūrovu protestuoja prieš karą, visuomenės susvetimėjimą, absurdo

reiškinius, civilizacijos įtampas. Galbūt jis pernelyg radikalus, jo išvaizdai ir elgsenai netrūksta grotesko spalvų, bet jį tokį į sceną palydėjo laikas. Jis į žiūrovus kreipiasi kimoku balsu, jo muzika garsi, nervinga, kelianti ekstazę. Jos įrašų gali klausytis, bet... Jos neatkartosi, eidamas iš koncerto namo.

Dainuojančios revoliucijos metu būsimasis Minedas dar buvo mažas, tačiau scenos žmogaus-laisvės šauklio įvaizdis įstrigo atmintyje, kartu su tėvais klausantis V.Kernagio, A.Kaušpėdo įrašų. Gal tada jis ėmė puoselėti svajonę apie sceną, o drąsus ir laisvas, nesukaustytas snobo baimių žmogus tapo jo idealu.

Mindaugas, išugdęs Minedą,gali papasakoti apie ankstyvą savo santykį su kūryba:

- Teatras, lygiagrečiai einantis kartu su muzika, buvo visa mano vaikystė: ne kartą vaidinta, ne kartą muzikuota, galiausiai, visai netikėtai ir tikrai, dievaži, nelauktai buvau pakviestas į mokykloje (mokiausi devintoje Klaipėdos Gedminų pagrindinės mokyklos klasėje) statomą miuziklą „Smaragdo miesto burtininkas“, kuriame atlikau Liūto vaidmenį. Nuostabus šis miuziklas ir be proto muzikalus! Prisiminimų vizijose išliko ryškūs repeticijų epizodai. Mokiausi ne tik savo vaidmens, bet bandžiau atsiminti visą scenarijų, kad, kai ateis metas, galėčiau sklandžiai suvaidinti.

2004m. vasarą, po sėkmingo miuziklo pasirodymo mokykloje, kilo noras pirmiausia man, o paskui ir visai komandai, suburti muzikinę grupę „Atominis traukinys“ – kolektyvą, kurio programoje numatytos dainos ir šokiai. Svajojome sudalyvauti Klaipėdos Jūros šventės didžiojoje scenoje. Taip niekam nežinomas kolektyvas netikėtai gavo šansą mokyklos salę iškeisti į profesionalią sceną!

Baigęs mokyklą , įstojau į Klaipėdos Laivų ir jūreivystės aukštesniąją mokyklą.

Tuo metu maištaujanti daina jau buvo pritilusi, o muzikos piligrimų žygiams – brėžiami rėmeliai. Į gyvenimo sceną išeina verslas – veržlus, arogantiškas, ambicingas. Jis traukia visų susižavėjusias akis, atrodo visagalis. Verslas ėmė veržtis į muzikos renginių pasaulį, diktuoti madas, režisuoti skandalus, žadinti viltis. Jis bandė tapti svarbesniu už tuos, kurie groja, dainuoja, šoka ar vaidina. Su pamaldžia pagarba visažiniai renginių lankytojai mažiau nusimanantiems šnabždėjo:

- Kostiumą kūrė pats tas anas…O šukuosena kainavo… O scenos efektus sumanė…

Mokyklos vakarėlių muzikantus ir dainininkus kaitino ateities svajonės, o verslui paranku buvo jas skatinti… Balsas silpnokas – į pagalbą ateis scenos efektai, kostiumai, šokiruojanti išvaizda… Muzika atsidūrė prabangos ir gebėjimų stebinti nuošalėje. Jaunas širdis virpino galimybė pasirodyti scenoje, apgaubtiems paslaugaus verslo spindesio.Tada atsiranda nuostata, kad populiarumą lemia geras prodiuseris, o “*normaliai dainai, su kuria galėtum startuoti, reikia maždaug tūkstančio. Toliau reikia mini skandalo.”*[3]

Blogiausia, kad pas mus kūryba užsikrauna po kelis uždavinius: kurdamas kostiumą dizaineris stengiasi atskleisti mąstymo originalumą, nacionalinį lietuvio charakterį, tautos savitumą. Prideda detalių, kurias, anot nuogirdų, labai vertina civilizuotas pasaulis. Kai ta kūryba virsta kūnu, atsiranda dar vienas bruožas – diletantiškumas, o tada išlenda komiškumas.

Todėl Minedas linki visiems už save jaunesniems: nepraraskite savęs, kai „žinovai” jus ims įtikinėti:

-Jei nesi tamsuolis, sceninis įvaizdis turįs būti toks ir ne kitoks. Brolau, privalai pasikliauti tik specialistais, nes esi visiškas neišmanėlis, ir tavo nuomonė nieko nereiškia.

Ta patarėjų hipnozė tokia įtaigi… Bet scena nemėgsta kitų sukurpto herojaus – žaisliuko, kurio ambicijos kaitinamos, o už nugaros šaipomasi. Tu turi išlikti ištikimas savo muzikai. Madų siautulys mus įsuka į savo verpetą, tačiau sveika nuojauta yra geriausia patarėja.

1. *Demianas: Emilio Sinklerio jaunystės istorija. Utena: Lietuvos kultūros fondas. Kultūrinė- mokslinė- humanitarinė draugija Taura,1990.*
2. *Sausaitytė, J. Pirk kapą, kol gyvas. Panelė,2006;11.*
3. *Kripaitė, A. Minedas: Sprogs bomba. Klaipėda,2006 gegužės 17.*

MINEDAS, LEKIANTIS “ATOMINIU TRAUKINIU”

Su muzika visur ir visada. Nuotrauka iš Minedo asmeninio archyvo.

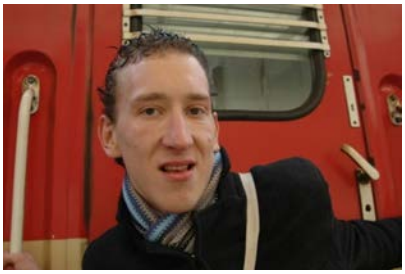

Nuotrauka publikuota portale Alfa.lt

Nuotrauka publikuota portale Alfa.lt

Nida Latvijoje. Nuotrauka iš Minedo asmeninio archyvo.

Sceninis vardas Minedas dabar yra tapatinamas su konkrečiu žmogumi.

Parduotuvėse, įstaigose labai dažnai į mane kreipiasi :

-Labas, Minedai.

Maža mergytė socialiniuose tinkluose rašo:

-Labai norėčiau dainuoti kartu su dėde Minedu.

Vaikas, savo namo koridoriuje pamatęs mane einantį į svečius, nustebęs pasiteirauja mamos ar senelės:

-Ar čia tikrai gyvas Minedas?

Ko tik neprirašo virtualioje erdvėje "padorus pilietis", kuris rytais plaunasi dantis, neužmiršta pasisveikinti, sutikęs šunį vedžiojantį kaimyną, sudraudžia "pernelyg vaizdingai" hunų žodeliais liejantį jausmus nesubrendėlį! Pasiklausykime to sielos dvilypumo raiškos:

Empatiškas "ponas Benas" porina: *"Ar tu glušas, ar šiaip vaikystė sunki buvo*?" Pranašautojas, o gal ir ekstrasenso galių turintis ŪŪ…Ugnius: "*Nesidžiauk, Minedai tau daug nebeliko gyventi*." Deimantė: "Įsigyk *nrml snuki ir tada atsakinek video*". *Gabija: "Šėtone, išnyk."* Dominykas*: "Susidegink, šiukšle."* Jam pritaria aktyvus vaikinas: *"Išvešime tave į mišką. Žinai, ką tai reiškia?"*

Ar ne keista reakcija į dainas apie švelnumą ir meilę?

O dabar ne mokytojui, ne egzaminui, o sau padeklamuokite ar paniūniuokite ”Tai gražiai, gražiai mane augino”… Ar pajutote, kaip liūdnai, net ironiškai, nuskamba?

Po tokio žodžių dušo atsigauti padeda nuoširdūs laiškai: *”Laba diena, gerbiamasis Minedai, aš esu Irena, Jūsų didelė gerbėja. Norėčiau Jus pagirti taip sėkmingai grįžus į sceną! Labai to laukiau, galvojau, kad niekada nebebus progų man Jums parašyti, mielas Mindaugai – Minedai Jonušai<…>Tiesiog norėjau pasakyti, kad Jūs – pats geriausias ir puikiausias Lietuvos atlikėjas ir gražiausias vyras. P.S. Jūsų dainos mane įkvėpė imtis savos kūrybos. Ačiū.”*

Minedas taip pat norėtų padėkoti poniai Irenai už širdies gerumą ir nuoširdumą. Pastabą apie mano išorę suprantu kaip pajuokavimą ar atsaką į “nrml” ir kitus keistus murmesius.

Kita socialinių tinklų lankytoja, vaikiška logika aiškindama savo nuomonę, rašo: *“Patys tai norit būti gerbiami, o jis ką – pabaisa, pedofilas, kad pagarbos nevertas? Kiekvienas iš mūsų yra vertas pagarbos.”*

Vyresnio amžiaus vyriškis, komentuodamas itin necenzūriniais “deimančiukais” nusagstytus iš nuotraukos angelišku veideliu žvelgiančio vaikiščio postringavimus, įspėja: *“Galvok, ką darai, vaike, perskaitys tėvas ir išpers kailį.”* Perdamas padaužai kailį, mažai ko jį išmokysi. Vaikui turi būti atvira kultūra, ugdanti atsparumą blogiui ir poreikį grožiui, mokanti suvokti, kas garbinga ir tauru.

Kažkas bando padrąsinti: “*Mindaugai, tu esi drąsus žmogus. Atlaikantis marias negatyvių emocijų, savo keliu tamsoje vienas žygiuojantis. Mes linkime tau pasiekti savo tikslą, mano sesuo linki tau visko, kas geriausia, o aš linkiu tau išlikti savimi ir neleisk kitiems pakeisti tavęs.“*

Blogai, kai sukurstytos masinės isterijos žeidžia vaikų sielas. Tokia neatsakinga savikursta internete gali sunokinti ir karčių vaisių: nuotykių ištroškusi dykų pusbernių grupelė gali susigalvoti savo rankas ir kojas pamiklinti ne ten, kur derėtų. Apie jėgos santykių veržimąsi net į kultūros sferą byloja atsitikimas Klaipėdos muzikiniame teatre: mergina buvo sumušta, eidama į sceną. Neteko girdėti, ar buvo išaiškinti užpuolikai, bet, atrodo, dainininkė neteko darbo. Ar tik nepateks ji į niekur neregistruotą pasmerktųjų ir pažemintųjų klubą?

Nemalonu ir liūdna, kad šou renginių žmogaus vertinimas peržengia kultūringas atlikėjo vertinimo ribas. Kažkas, paveiktas konkursų žiuri ar žiniasklaidos sąmojų, žmones ima skirstyti į vertus gyventi ir nevertus. Reikia tik džiaugtis, kad visuomenė ar tam tikros jos tarnybos dar neperėjo nuo žodžių prie veiksmų. Nesveikos keisto ujimo kampanijos sunoko ne beraščių, o kultūros žmonių terpėje ir kuria linčo teismų grėsmę. Pagalvokite, ar tos grėsmės pavojingos tik nelaimingajam Minedui, nesuskubusiam įsigyti neutralaus, anot vertintojų, “snukio” ir nepasinaudojusiam siūloma mokesčio nuolaida kapavietei, ar nepagarba žmogui neverčia nesaugiai jaustis mus visus?

Vadiname save Lietuvos didžiavyrių ainiais, europiečiais, bet, likę akis į akį su virtualia erdve, tampame panašūs į kvailiojančius, neišprususius vaikigalius, kurie su pasitenkinimu ant mokyklinio suolo pjaustinėja bjaurius įrašus.

Įrašų apie Minedą gausa internete – tikras lobis psichologui. Juos skaitant, galima pastebėti, kad autoriai giria, bara, pašiepia, suasmenina Minedą. Tačiau nedaug trūko, kad vietoj “Minedo” linksniuotume “Mironedą” ar “Remidoną” ar “Domironedą”.

Didysis susidomėjimas “Arberonu”[4] jau buvo prigesęs. Bet kiekviena moksleivių karta turi panašumų. Pavadinimas “Minedas“ buvo sukurtas taip pat, kaip ir “Arberonas “- į vieną žodį apjungiant grupės narių vardų raides: Mindaugas, Inga, Neringa, Edvinas, Dovilė, Augustė,

Sandra. “Minedas” – toks turėjo būti naujos grupės pavadinimas. Jis sukėlė pirmuosius kivirčus: pavadinimo kūrėjai užmiršo Romą. Todėl su vardo raidėmis nutarta nebeeksperimentuoti. Grupę pavadinome “Atominiu traukiniu”. Komandos (taip savo draugiją dažnai pavadindavome anuo metu) sceninė patirtis – spektaklis “Smaragdo šalies burtininkas”. Mokyklos salė talpino apie 200 žmonių. O įkopti į sceną pasiryžusių, ką tik iš vaikystės išnirusių šoumenų laukė Jūros šventės Vaikų alėjos scena ir aikštė, talpinanti daug daugiau žiūrovų. Jaudulys, jaunatviškas tikėjimas savimi, nerimas dėl būsimo pasirodymo, pažintis su renginių verslo ypatumais - viskas sumišo: stebino, džiugino, artino komandą ir įžiebdavo ginčus. “Atominiu traukiniu” atlėkę į nepažįstamą pramogų verslo pasaulį, apsvaigę nuo likimo dovanos – įžengti į sceną, dar nepamiršę mokytojų pastabų: “nesidairyk pro langą, susikaupk, nepešiok mergaičių už kasų”, naujai iškepti šoumenai išgirsta žodžius “vadybininkas”, “prodiuseris”, “fotosesija”. Ji suteikia daug įspūdžių. Kiekvieną kartą, kai praeinu pro stotyje rymantį, iš važiuoklės paminklu virtusį traukinį, man atrodo, kad tuoj išgirsiu Romo, Indrės, Dovilės, Neringos, Edvino, Augustės, Sandros balsus, juoką, šūksnius. Iš viso šio būrio renginių versle liko tik Romas Ramšas. “Atominis traukinys” negalėjo ilgai egzistuoti – jo komanda turėjo pasirinkti, kur mokysis, ką veiks gyvenime.

“Traukiniui” išnykus už horizonto, atsirado muzikinė grupė “Hobs”. Pavadinimas pasirinktas atsitiktinai – tokį užrašą kažkuris būsimosios grupės narių pastebėjo parduotuvėje ant prekių dėžės.

“Hobs” iniciatoriai ilsisi po repeticijos. Pirmas iš kairės - Minedas, šalia jo - Romas Ramšas.

2005m. dalyvavau TV3 laidoje „Labirintai“. Nuo tada Minedas tampa mano vizitine kortele. Bet prašyčiau manęs netapatinti su scenai sukurtu įvaizdžiu.

Aštuoniolikmečiui Minedui populiarumą ir įvairius vertinimus žiniasklaidoje atneša daina “Jausmai“, atlikta TV3 laidoje “Labirintai”.

Apie tą Minedo (virtualių puslapių antiherojaus) veiklos laikotarpį galima paskaityti paauglėms mergaitėms skirtame žurnale “Panelė”, laikraščių “Ekstra”, “Vakarų ekspresas”, “Klaipėda”, “Lietuvos ryto” jaunimui skirto priedo “Mes” ir kitų renginius aprašančių leidinių puslapiuose.

Štai A. Kripaitė 2006m. Gegužės17 d. “Klaipėdos” laikraštyje rašo: “*Viena vienintelė nuskambėjusi daina – ir jau daugybė pasiūlymų koncertuoti, milžiniškas aplinkinių dėmesys ir*

kontraktas su viena didžiausių įrašų kompanijų. Tokio greito išpopuliarėjimo nedrįsta sapnuoti nė didžiausi savimylos."[1]

Tame pačiame laikraštyje talpinamas nedidelis interviu su leidybinės kompanijos atstovu, kuris gana optimistiškai žvelgia į Minedo, kaip scenos žmogaus ateitį: *"Minedas – nuoširdus, ir jis daro, ką nori daryti, nors yra gal kiek keistokas. Bet ar kas nors gali pasakyti, kad koks Van Gogas buvo mažiau keistesnis nei Minedas? Minedas dainuoja tai, kas jam patinka, ir žmonės jo klausosi. Jis tapo populiarus, sudalyvavęs tik vienoje laidoje, kuri rodoma tikrai ne pačiu geriausiu metu".*[2]

Dainos pasirodymą eteryje lėmė atsitiktinumas. Dirbau TV3 laidoje "Labirintai". Kažkaip atsirado langas, kurį nutarta užpildyti muzikiniu intarpu. Buvo sukurta realybės šou scena, kurioje merginos atstumtas vaikinas daina reiškia savo jausmus. Po šios laidos daina, prasidedanti žodžiais "Mums nelemta būti kartu", tampa hitu. Man pačiam ši daina atrodo sentimentaloka. Mėgstu energiją, ekspresiją, degimo, sprogimo simbolius. Savo debiutine daina laikau dainą "Tegu sudegs".

Globalizacija praplėtė lietuvio akiratį, bet atnešė ir reiškinių, kurie neteikia didelio džiaugsmo. Viena iš tokių sričių – paparacių kultūra. Kiekviena veiklos sritis nukenčia, kai nutolsta nuo savo tikrosios misijos. Žiniasklaidos tikslas – teikti informaciją. Paparaciai teikia džiaugsmo paskalų, gandų mėgėjams, leidžiasi įveliami į intrigėles, teikia malonumo tiems, kuriems saldus kito žmogaus pažeminimas, teršia žmogaus mąstymą, platindami unifikuotus vertinimo stereotipus, nuostatas, fobijas. Daugelio snobizmo pažeista sąmonė siunčia signalus: kas dabar atsitiks, Dievuliau brangus, juk suprantu ir vertinu ne taip, kaip reikėtų, o taip, kaip yra.

Jei norima sukompromituoti visomenės veikėją – aprašoma, kad jis turtingas. Jei kažkam norima sutrukdyti siekti karjeros – akcentuojama, kad jis iš skurdžios (suprask- ten jis ir turi likti visą gyvenimą) aplinkos. Bendruomenės siaubo, gandų nešiotojos priekabiu žvilgsniu nužiūrimi marškinėliai, akiniai, sužinoma, kas kam perka rūbus. Kai po padidinamu stiklu negailestingai pakišamas dėl jaunumo truputį pasipuikuoti linkęs aštuoniolikmetis vaikinas, suvoki – žiaurumo ir tolerancijos stokos importuoti nereikia: to "gero" turime sočiai.

2006m. Žurnalo "Panelė" aštunto numerio puslapiuose išspausdintas gana išsamus sraipsnis. Jame išsakyta daug tiesos. Bet akivaizdžiai kyšo paparacių kultūros ausys. Jo paraštėse – Minedo dosjė ir kreipimasis į detektyvų klubą. Dosje skyrelio "Minedo garderobas" miesčioniškumo prieskonis toks aštrus, kad tikrai verta pacituoti:

Kelnės: kažkas panašas į liną, bet ne linas. Gamintojas – "Jakon".
Batai: iš dermantino. Gamintojas –" Elor".
Marškinėliai: smarkiai suglamžyti. Gamintojas neaiškus, nes nuplyšusi etiketė.
Kvepalai:"Only man only". Gamintojas: Made in China".[3]

Deja, daugelį Lietuvos taleningų žmonių puošia "madų salonai", pardavinėjantys nupigintus rūbus. Kažkur teko matyti užrašą: "Madinga nebrangi dėvėta apranga". Kokią įtaką toji apranga gali turėti darbų kokybei - parodys tik laikas.

Peržvelgiu publikacijas, atsitiktinumo dėka išlikusias kaimo namo palėpės kampelyje. Jose randu visko: įtikinėjimų, kad Minedas yra blogybė (*"virusas, apnuodijęs popsceną")*. Socialiniuose tinkluose pasigirsta nedrąsus balsas, bandantis ginti: *"Nekreipk, Minedai, dėmesio į tuos pliurpalus."*

Gal tai ir yra taikliausias daugelio lėkštų publikacijų įvertinimas. Tokiems “perlams” spausdinti net būta specialių rubrikų su gana drąsiu apibūdinimu: “*šios rubrikos medžiaga - paskalos, kritika, kur nors išgirsti, bet nepatvirinti faktai ir, žinoma, humoras. Galite tuo tikėti, galite ne, galite juoktis arba verkti, galite suplėšyti arba išsikirpti.”* Aš paklausiau patarimo – išsikirpti auksines mintis apie surytus pyragaičius ir kitas įdomybes. Spaudos žodis turi būti gerbiamas, saugomas, su juo nedera elgtis barbariškai. Dabar, kai nuoskauda atlėgo (nuo 2007 m. praėjo nemažai laiko) ir kai galiu objektyviai pasigilinti į periodikos “virusologiją”, prisipažinsiu – juokas neima, o norisi verkti. Juk skaitančiosios publikos “estetinį skonį” ugdo paskalos, patyčiomis keičiama kritika, ir visa tai bandoma pateikti kaip humorą.Apie pramoginius muzikos renginius apsčiai gali rasti straipsnių, kuriuose nerasi nei vieno žodžio apie muziką, dainą. Autoriai stengiasi sudominti visai kitais dalykais, tampa madinga naujai pasirodžiusį scenoje atlikėją smerkti labiau negu nusikaltėlį.

Mano populiarumas turėjo savo kainą: 2006m. prieš pat Kalėdas dėl gandų mane paliko mergina. Ją paveikė skandalas su Ieva iš „Mokinukių“. Nemanau, kad mane palikusi mergina patikėjo paskalomis, ji tik pavargo nuo piktų skambučių, grasinimų už tai, kad draugauja su manimi. Juodoji populiarumo pusė palietė mano šeimą, draugus. Buvo metas, kai negalėjau pasikviesti pažįstamo žmogaus į kavinę, boulingą ar šiaip pasivaikščioti, kad neįvelčiau jo į nemalonumus.

Kaip beįtikinėtų darbdavys ar visuomenininkas, kad neskirsto žmonių į kastas, informacija veikia – bendraudamas su paparacių linksniuojamu žmogumi tampi atsargesnis, kažkieno išpuoselėtas įtarimų šešėlis keičia bendravimą su pažįstamais, darbdaviu, visuomenininkais. Informacijos paveiktas asmuo svarsto: visuomenei spaudos pavadintasis virusu nėra nusikaltęs, teisėsauga jam pretenzijų neturi, bet dėl viso pikto laikysiuos nuo jo atokiau. Tokį aprašytą mąstymo būdą galime aptikti kad ir D.Nikitenkos straipsnyje„Minedas susiruošė į politiką“.[4] Atvirai pasakius, straipsnio pavadinimą ir jo dėstomas mintis reikėtų patikslinti: nesu iš tų žmonių, kurie pirštųsi į politiką. Mano nuomone, kiekvienas turi dirbti savo darbą. Juk mokytojas turi mokyti, daktaras – gydyti, stalius – dirbti tai, ką išmano, o ne veržtis ten, kur tau skiriamas savitas vaidmuo. Po pramogų pasaulį politikai dažniausiai dairosi blizgučio visuomenei, kvieslio, šauklio į savo žaidimus. Mūsų politinės veiklos raida pasisuko taip, kad interesų užtvaros ėmė užstoti realybę. Nesu iš tų, kurie susivilioja bet kaip įgytais turtais ar mažai tikėtina karjera. Nenorėčiau, kad ir man lipdytų vagies etiketę, kuria dažnai pelnytai ar nepelnytai mūsų žmonės apdovanoja savo išrinktuosius. Džiaugiuosi, kad užteko blaivaus proto, kuris neleido būti marionete man svetimuose žaidimuose. Manęs nevilioja biurokratinio darbo perspektyvos, nes aš - žmogus, degantis aistra muzikai ir įspūdžių pilnam gyvenimui. Aš trokštu gyventi, o ne leisti dienas, prikaustytas kokioje nors raštinėje.

Interviu su žurnalistu politikas teigia :„*Juk jis [Minedas] – Lietuvos pilietis. Mes neskirstome žmonių į pirmarūšius ir antrarūšius.<…>Normalus jaunas vaikinas kažko ieško. Jis nevagia magnetolų iš mašinos, nevagia mašinų, užsidirba koncertuodamas<…>Juk jis nei koks girtuoklis, nei vagis<…> Žmonės jo klausosi, susirenka.“*

Lyg ir nebūtų svarių argumentų prieš Minedą, bet vis tik “dangus griūva” fenomeno motoras sukasi, stipriai burgzdamas. Žurnalisto pašnekovui išsprūsta žodžiai:*”Mes taip pat per didelio entuziazmo nerodome”*.[5] Taigi,brolau, jei, pagal mūsuose paplitusią logiką, šokdamas kokiame nors vakarėlyje, netyčia užminsi savo partnerei ant kojos ir pasklis gandai – gali negauti staliaus ar dailidės darbo.

2006m. gruodį išleistas debiutinis albumas „Geriausias albumas pasaulyje“, kurį prodiusavo kompanija „Monako produkcija“. Kodėl pasirinktas toks pavadinimas? Kiekvienam kuriančiam žmogui būdingos ambicijos. Be jų jis negalėtų savęs realizuoti. Kūrėjas turi tikėti savimi, savo darbo rezulatu. Čia taip pat, kaip su begalybe matematikoje, kuri neturi apibrėžto

dydžio. Taip ir autoriui jo sukurtas kūrinys yra tarsi savita begalybė, kilusi iš sutelktų pastangų, gebėjimų, įdėto triūso. Kūrėjai myli savo kūrinius. Jei kuris nors kalba kitaip – truputį veidmainiauja. Pasakykite – kam pasaulyje brangiausias užgimęs kūdikis, jei ne jo motinai? Kūrinio pavadinimas išreiškia džiaugsmą, kad įrašas pasirodys. Jis sukurtas, parodijuojant nenuoširdų kuklumą, lietuvių polinkį pasibarstyti save pelenais. Tikra laimė, kad įrašu žmonės susidomėjo, jis rado gausų būrį klausytojų. Buvo parduota 200.000vnt. O tai jau leidžia jį pavadinti platininiu įrašu.

Pirmojo klipo dainai ”Tegu sudegs” filmavimas vyko uždaroje patalpoje Vilniuje. Filmo režisierius – Hokšila Andradė. Dainos priedainyje skamba žodžiai:

Tegu sudegs viskas, kas dega,
Tegu ištirps viskas, kas tirpsta,
Tegu sugrius viskas, kas griūva,
Tik mūsų meilė – niekada.

Bandau įžvelgti paralelę tarp “Tegu sudega” ir vaikiščio palinkėjimo “sudek tu pats”. Mūsų laikmetis primena Penelopės audeklą: kuriama ir griaunama, diegiama ir naikinama. Todėl suprantu mokinuką, kuris nebesitiki kada nors pasodinti medžio abiturientų alėjoje, mato pakabintą spyną ant vaikų klubo, kurį lankė, durų ir su nerimu spėlioja “uždarys ar neuždarys vaikų sodybą”. Žodžiai “tegu sudegs” jam kelia pyktį, nes jis sotus nuo destrukcijos.

Tačiau aš nesu linkęs ko nors griauti. Tai daina apie meilę, dėl kurios viskas pasaulyje tampa ne taip svarbu. Šou pasaulyje daug lėkštų dalykų. Todėl imi ilgėtis kažko tikro, gilaus. Tiesa, tarp eilučių slepiasi noras, kad “sudegtų” visi tie ydingi dalykai, kuriais pernelyg apaugo šou verslas, dėl kurių jis pats vis labiau tampa miesčioniškumo simboliu.

Televizija Minedą domino, kaip ir kiekvieną jauną žmogų. Smalsu buvo patekti į realybės šou, kitus atvirus visuomenei televizijos renginius. Atrodytų, kad dalyvavimas atrankose ar renginyje nėra smerktinas dalykas. Jei kažkam organizatorių pasirinkimas pasirodo netinkamas, dalyviu lyg ir neturėtų būti piktinamasi. Taip turėtų būti. Bet Minedo patirtis kitokia. Anot “labai išmintingų” rašto žmonių, būtina nustatyti, ar galima jį rodyti ekrane (tai būtų unikali ekspertizė šiame margame pasaulyje).

Deja, rašinio autoriui teko konstatuoti, kad apsukruolis išvengė išorės atestacijos, negavo pažymos su antspaudais, jog leidžiama jį matyti (o mes jau žinome, kad pašlemėkas neįvykdė internautės pasiūlymo nusipirkti naują snukį), bei įžūliai *“panūdo įsiskverbti ir į televizijos pasaulį. TV prodiuseriai su Minedu bandę prajuokinti tautą, regis prisižaidė – vaikinui patiko būti ne tik girdimam, bet ir matomam”*.[6]

Mielas skaitytojau, ir kodėl gi tu neatsiliepei į aistringą kvietimą, nepuolei į akmenuotą Karklės pajūrio pakrantę rinkti akmenėlių didžiajam nusikaltėliui ir jo bendrams iš televizijos negyvai užmėtyti? Teko girdėti, kad keliolika tūkstančių rūpestingų tautiečių jau taupo pinigėlius pakištukui, kad gautų leidimą būti girdimais ir matomais, nes, anot gandų, rengiami visuotinės išvaizdos atestacijos nuostatai ir viešo matomumo taisyklės. Kelios dešimtys tūkstančių piligrimų išvyko į šventas vietas atgailauti dėl to, kad jiems patinka, kai juos mato pašnekovai.

Draudimai leisti būti matomiems šiek tiek pavėlavo.Vienas iš tokių epizodų mano gyvenime, be muzikinės scenos nuotykių ir peripetijų, buvo filmavimasis lietuvių-vokiečių kino

filme “Pirato širdis”, kuris kartas nuo karto yra rodomas mūsų televizijos BTV kanale ir yra rodytas plačiajame pasaulyje.

Viskas prasidėjo nuo to, kad aš, dar moksleivis, išsprukau iš pamokų išbandyti laimės Klaipėdoje veikusios kino studijos surengtoje masuotės atrankoje. Tiesiog iš smalsumo.

Man pasisekė: galėjau stebėti, kaip kuriamas profesionalus kinas – ne tik stebėti, bet ir jame dalyvauti.

Filmavimas vyko Nidoje, Klaipėdoje, Šventojoje. Filmavimo darbai prasidėdavo anksti. Teko keltis ketvirtą valandą ryto, o penktą – jau išvykdavome į numatytą vietą.

Grimas, apranga, įranga – kiek nematytų dalykų ir įspūdžių smalsiam jaunam žmogui!

Pakeliui į filmavimo aikštelę režisierius ir jo pagalbininkai atidžiai apžiūri ”masuotės” žmones. Šie, kvapą užgniaužę, laukia, kurį iš jų pasirinks antraplaniam vaidmeniui. Vienu iš tų laimingųjų tampu aš: kelis kartus sušmėžuoju kadre – pakankamai aiškiai, net įmanoma atpažinti, žiūrint filmą.

Nidoje filmavome epizodus laive. Tada senutėlis kurėnas veikiausiai prisiminė tuos šaunius laikus, kai raižė vandenis. Daugiau kaip pusę dienos vykdavo repeticijos, kadrų bandymai, pasirengimas filmuoti. Oras nelepino. Buvo vėsu, pūtė vėjas nuo marių. Vilkėjome šarvus, kurie traukte traukė šaltį. Bet ar svarbu kažkokie nepatogumai, kai tau suteikta tokia reta galimybė – filmuotis kine!

Baigus filmavimus Nidoje ir Klaipėdoje, komanda persikelia į Šventąją. Atsiduriame ant jūros kranto dygte išdygusiame miestelyje. Čia laukia kitokia patirtis. Mane pakviečia padirbėti kino kurjeriu. Kvietimas - netikėtas. Apsidžiaugiau. Šarvai jau buvo gerokai įgrisę. Greitomis nusimetu juos, apsivelku savais rūbais, gaunu “raciją”, kad galėčiau susisiekti su komandos nariais, kurie turėjo perkelti valtis į kitą krantą. Mano pareiga – saugoti, kad į kadrą nepatektų poilsiautojai (ir praėjusio šimtmečio miestelyje netaptų “ateiviais iš ateities”). Užduotis nebuvo lengva – oras pasitaikė gražus, poilsiautojų gausybė, visi smalsūs. Itin sunku buvo sužiūrėti tvarkos, kai miestelis buvo padegtas, nes pagal siužetą liepsnojo per kovas padegta gyvenvietė.

Kai filmas buvo pastatytas ir pasirodė ekranuose, jį žiūrint apimdavo keistas jausmas: matydamas, kas vyksta ekrane, vis prisimindavau, kaip tai buvo sukurta.

Jei vėl pasitaikytų tokia proga – tikrai ja pasinaudočiau. Nesvarbu – ar šilta, ar šalta ten manęs lauktų.

Filmavimo epizodas.

Na, bet pasižiūrėkime, kaip įvykiai klostėsi toliau:*„TV3 laidos „Stresas“ rengėjai prieš šventes Minedą pakvietė į studiją padainuoti<…>Kitas jo blykstelėjimas – laida”Myli, nemyli“, kur lietuviškos scenos veikėjui teko rinktis merginą.“*[7] *(*Vaje, vaje. Šiurpūs dalykai*).*

Kol ekspertai snaudžia, žinovas entuziastas konstatuoja: *„Tačiau vienas dalykas aiškus visiems - žmonių, kurie prieš kameras nevaidintų, o būtų savimi, Lietuvoje - tik vienas, tik Minedas.“*[8]

Atrodo, lietuvio nuosaikus būdas išsaugojo unikumą. Nedaug betrūko, kad jis būtų užmėtytas Karklės akmenukais. O gal – kameron jį? Bet toks žingsnis gali būti pavojingas – nežinia, kaip sureaguotų gerbėjos. Vargšas Minedas liktų kaltas dėl viešų neramumų.

Paauglių merginų rodomas dėmesys šou renginių atlikėjams primena kažkokią apeigą, kurioje esti masinės ekstazės, artistiškumo, noro išsiskirti iš bendraamžių, bandymų susikurti garbinimo objektą, kurio realaus lyg nėra, tačiau bręstanti asmenybė jaučia kažko nepatirto ilgesį. Matydamas renginių gražuolių emocijų pliūpsnius, Minedas jau karjeros pradžioje įžvelgia ir jų suvaidintą koketavimą. Tada jis buvo labiau kategoriškas, dabar gyvenimo patirtis išmokė matyti ne tik spalvas, bet ir atspalvius. Interviu „Panelės“ žurnalui, kalbėdamas apie gerbėjų dėmesį renginių atlikėjams, pasirinkau ne visai tikslų pasakymą, kad jos šėlioja dėl garbės. Garbė ateina už nuopelnus. O kas už kokius visuomenei reikšmingus nuopelnus į storas garbės knygas įrašo šou metu ir po jo kvailiojančias žiūroves? Tačiau tas žaidimas sušildo renginį, įneša žaismingumo. Suvoki, kad tai - tik ritualas, savaime užgimusi tradicija. Bet siela džiaugiasi, tu patiri kažkokį jausmų antplūdį, norą dainos žodžiais pasakyti publikai kažką gero, švelnaus, nekasdieniško.

Gerbėjų dėmesys kuteno scenos naujoko Minedo savimeilę. Prisipažinsiu – skatino ir romantiškas fantazijas. Labiau subrendęs Minedas žvelgia į gerbėjų gėlyną atidžiau, pagalvoja, apie ką jos svajoja, mąsto, ir norėtų broliškai patarti, jog gyvenimas tęsiasi vos ne dešimtį dešimtmečių, o vaikystei skirtas – tik vienas dešimtmetis. Todėl nereikia lėkte lėkti į suaugusiųjų pasaulį. Nuo scenos pakylos matyti, jog šiuolaikinis pasaulis skubina mergytes pasinerti į per ankstyvas patirtis.

Reklamos, inerneto pašnekovai į vaikiškas galvutes kala, kad svarbiausias pranašumas – atrodyti seksualiai. Jų erotiškumas atrodo lyg iš vyresnės sesers ar tetos pasiskolinta netinkanti suknelė. Norėčiau joms palinkėti tvirtumo ir nepataikauti niekieno įgeidžiams, nebijoti, kad kažkoks išlepęs vyrukas už neklusnumą nubaus vienatve.Vienatvę galima prisijaukinti. Kai ją veji, išduodamas save – vis tiek lieki vienišas. Bausdamas jus, jis nubaus ir save.

Mergina – ne žaisliukas, todėl ugdykite ne tik gundantį moteriškumą, bet ir savo žmogiškąjį “aš”. Mūsų sudėtingame, nevisada palankiame žmogui pasaulyje, be galo reikalingos dvasingos moterys, sugebančios suprasti, paguosti, nuraminti, sudrausti. Mielos gerbėjos, myliu jus visas kaip pavasario žiedus, kaip didelės gražios laimės pažadą. Būkite man grieztos, būkite pašaipios, tik nebūkite abejingos. Bet labai prašau prisiminti, kad kartais žmogui būtina pabūti vienam, net jei jis - šou renginių žmogus. Jūsų nuoširdumas padeda man neįsileisti pykčio į sielą, likti ištikimam pop muzikai, be kurios aš neįsivaizduoju savo gyvenimo. Tai jums skirta mano daina:

Viskas, ko man reikia-
Tai tavo šiltos akys.
Viskas, ko man trūksta-
Tai tu, tu, tu, tu.
Viską atiduočiau
už tavo švelnų žvilgsnį,
Viską paaukočiau
Už laimębūt kartu.

1. Bubnys ,V. Arberonas.
2. Kripaitė, A. Minedas: Sprogs bomba. Klaipėda, 2006, gegužės 17.
3. Gasanovas, o.. Minedas, kurio nori visos/ Detektyvų klubas.Panelė,2006,8;40-43.
4.,7.,8. Virusas. Vakarų ekspresas,2007, sausio 8.
5. Nikitenka,D. Minedas susiruošė į politiką. Vakarų ekspresas, 2007,rugsėjo11.
6. Ten pat.

SKANDALAI – RAKTAS Į SĖKMĘ?

Sensacija apdovanojimų „Raudonasis kilimas“ metu

Sensacija apdovanojimų „Raudonasis kilimas“ metu

Tarp atlikėjo scenoje ir žiūrovo užsimezga ypatingas ryšys. Tai, kas matoma, girdima, veikia jausmus, primena, kas išgyventa, padeda užmiršti vienatvę, dėmesio, šiltų santykių, bendravimo trūkumą. Pasinėrusi į muziką, Pelenė tampa princese, “trečias brolis“ – princu. Būsenai renginio metu nusakyti prieš daugybę metų sugalvotas žodis – katarsis.

Žiūrovas tarsi atveria savo pasaulį aktoriui, dainininkui, bet yra linkęs savitai kontroliuoti jo asmeninį gyvenimą.

H. Hessė rašė: ”<…>*Skaitydavau istorijas apie sūnus palaidūnus<…>Jose sugrįžimas pas tėvą į doros kelią visados buvo toks išganingas ir jaudinantis, ir, nors aš aiškiai jaučiau, jog vien tai yra teisinga, gera ir pageidautina, vis dėlto piktadarių ir palaidūnų nuotykiai atrodydavo man daug patrauklesni ir, tiesą pasakius, kartais aš tiesiog apmaudaudavau, kad palaidūnas atgailauja ir grįžta pas tėvą. Šito niekam nesakiau. Tai slypėjo kažkur viduje tarsi nuojauta ir galimybė, glūdėjo pačioje jausmų gelmėje.“*[1]

Pramogų pasaulis linksmina, atpalaiduodamas jausmus, slaptus troškimus, gundydamas, skatindamas nusidėti – bent jau žvilgsniais ar mintimis. Renginiui pasibaigus, žiūrovas patiria kažką panašaus, kaip H. Hessės herojus. Jis neretai pageidauja daugiau nuodėmės. Jis geidžia gandų, paskalų apie scenos žmones ir, mėgaudamasis jomis, tarsi išlaiko jausmus sukrėtusį scenos žmogų savo akiratyje.

Scenos žmonės gyvena ypatingą gyvenimą - su didžiule įtampa, negailestinga konkurencija, žaisdami savo jausmais, pervargdami, lydimi sėkmės ir ją prarasdami. Vaikydami susikaupusį stresą, šou žmonės ieško pramogų, kurios eiliniam žmogui nėra leistinos. Įvairiems

žygiams taip pat paskatina dėmesys, pinigai, populiarumas. Kūrybos karjera – tai likimo uždėtas kryžius: dažnai atima paprastą žmogišką laimę, išsekina iki neįmanomų ribų, tačiau jos atsisakyti nėra jėgų. Ieškodami įspūdžių, kurie nustelbtų slogius patirtuosius, jie patenka į skandalus. Skyrybos, neištikimybė, laisvumai fotosesijų metu, greičio viršijimas automagistralėse mirgėte mirga aprašymuose apie žvaigždžių ir žvaigždučių gyvenimą.

Skandalas –tai įvykis, iškilęs į viešumą ir darantis gėdą jo dalyviams; kas nors smerktina, neleistina. Vaidas su riksmais, triukšmais, peštynėmis. Kiekviename kontekse žodis įgauna naujos prasmės. Taigi skandalas renginių pasaulyje – iškilęs į viešumą atlikėjo asmeninio gyvenimo įvykis, nustebinęs publiką, padedantis atkreipti dėmesį, "gauti taškų", konkuruojant su daugybe kitų šou pasaulio žmonių. Vieni skandalai žaismingi, vadybininkų ar pačių atlikėjų sugalvoti, kiti - piktavališki, norint supykdyti konkurentą su publika, treti atsiranda todėl, kad ryški asmenybė nebūna pakankamai atsargi, slėpdama žmogiškąsias silpnybes.

Mano išvaizda, vertybinės nuostatos nėra būdingos lovelasui. Todėl sąmojų mėgstantiems renginių žmonėms atrodo labai juokinga santūrią, iš pirmo žvilgsnio rūstoką Minedo figūrą "apsupti" išgalvotais donžuaniškais žygiais. Pramanytų istorijų herojės kartais gauna realių merginų vardus ir pavardes. Jei tose istorijose, pasakojamose apie šou žmones, būtų tiesos, Lietuvos demografinė situacija taptų pavydėtina. Vien tik panašių į mane aukštaūgių, lieknų, truputį banguotais plaukais, melancholiškų akių, dainingų, santūrios veido išraiškos atžalų lakstytų pilni kiemai. Galbūt visi pasirodytume chorų karuose. Na, bet nesu senukas, laiko dar yra, ir gandų nešiotojų vizijos gal ir įgaus kūną ir kraują.

Kaip jau minėjau, dėl vieno skandalo netekau savo merginos. Gaila buvo kitos merginos, kuriai gandų platintojai paskyrė vilko išrinktosios vaidmenį.

Kitas skandalas įdomesnis. Jis susijęs su renginiu "Raudonojo kilimo apdovanojimai - 2006m."[2]

Pirmuosius žvaigždžių apdovanojimus surengė palydovinė televizija "Viasat" kartu su pramogų verslo žinių ir gandų kanalu "E!Entertainment". Dalyvių, kurie verti būti nominuoti, atranką vykdė žurnalistai. Savaitę laiko buvo siūlomi pretendentai apdovanojimams: muzikos, verslo pasaulio atstovai, dizaineriai, politikai, sportininkai. Atrinkta 100 žinomų žmonių. Už juos beveik mėnesį buvo galima balsuoti internetu ar trumposiomis žinutėmis.

Renginio nominacijos:

- Metų sensacija – grupė „LTUnited";
- Metų naujiena – MTV-Lietuva;
- Metų atradimas – realybės šou „Kelias į žvaigždes";
- Metų stilingiausia – Rūta Mikelkevičiūtė;
- Metų seksualiausia grupė - 69 danguje;
- Metų figūra - Violeta Riaubiškytė;
- Metų realybės šou (Kelias į žvaigždes) dalyvis – Radži;
- Metų pora – Vytautas Šapranauskas ir Artūras Sakalauskas;
- Metų įvaizdis – Mama Rock'N'Roll;
- Metų geidžiamiausias - Mantas Jankavičius;
- Ryškiausia žvaigždė - Rūta Ščiogoliovaitė.[2]

Po apdovanojimų renginio dalyviai linksminosi „Helios“ klube.

Renginyje kiekvienas stengėsi nustebinti kitus dalyvius. Antai Networks Baltic vadovas Tomas Ramanauskas atvyko su ekskavatoriumi.

Kiekvienas dalyvis gavo kvietimą dviems asmenims. Todėl tapo akivaizdu, kas su kuo atvyko, ar sugeba Lietuvos džentelmenai padėti išlipti damoms iš taksi. Anot spaudos, liūdesį Minedui išsklaidyti padėjo iš įspūdingo visureigio ant rankų iškelta paslaptinga mergina, pakartojusi Paris Hilton ir Britney Spears “pokštą“ – po trumpu sijonėliu nebuvo matyti kelnaičių, tik pėdkelnės (suteikta antroji vieta Sensacijos nominacijoje).

Būčiau nenuoširdus, jei žėrinčios žurnalų „Žmonės“, „Stilius“, „Panelė“ veidų pramogos nedarytų įspūdžio vaikinui, negalinčiam išdidžiai nusigręžti nuo daiktų su užrašu „Made in China“, bet vis tik toje visuomenėje aš eretikas. Manau, kad ir ta visuomenė jaučia ir žiūri į mane, kaip visais laikais žiūrima į eretikus ir atskalūnus.

Vaizduotėje bandau į tą šurmulį įkomponuoti intelektualias moteris - asketiško gyvenimo nemėgusią Kazimierą Kymantaitę ar draugijos nevengiančią Galiną Dauguvietytę... Mano fantazija taip toli neįstengia nukeliauti.

Galbūt, jei būčiau sugebėjęs nuslėpti vidinę ereziją ar visai jos neturėjęs, nebūtų suvešėję tiek „bambukų“ mano sode. Mielas skaitytojau, noriu priminti, kad bambukų sodinukai išauga bambukų miškelyje. Žmonės, dar nepraradę gebėjimo mąstyti, paaiškinkite man, kokias mintis jums sukelia kultūros gyvenimo įvykis – nominacija “Didžiausia metų blogybė“? Ar tai - muzikavimo vertinimas, ar kovos su eretiku raiška? Taigi 2006m. man nepagailėta apdovanojimų.

Prisiminkime apdovanojimus „Bambukai 2006“:

- „Blogiausia atlikėja“ - Diana (pretendavo Džordana Butkutė ir Violeta Riaubiškytė);
- „Blogiausias atlikėjas“ - Minedas (pretendavo Andrius Rimiškis ir Žilvinas Žvagulis);
- „Blogiausia grupė“ – YVA (pretendavo „Naujieji lietuviai“ ir “Bavarija“);
- „Blogiausia daina“ - Minedas „Jausmai“(pretendavo YVA „Katyčių dainelė“ ir Radži“Ką daryt?“);
- „Blogiausia šukuosena‘‘ – Liveta Kazlauskienė (pretendavo Antanas ir Minedas);
- „Blogiausias sceninis įvaizdis“ – Minedas (pretendavo Rytis Cicinas ir Rolandas Janavičius).[3]

Į „Didžiausios metų blogybės“ nominaciją niekas daugiau nepretendavo – ji skirta tik Minedui. Argi tokia nominacija nebudina iš miego linčo teismo?

Tad ar tai ne skandalas - gauti tiek apdovanojimų su minuso ženklu ir vieną unikalų – atrodo, specialiai sukurtą vieninteliam asmeniui?

Mane ramina tik tai, kad mano likimo bendrų, pavadintų pretendentais į vis tik man suteiktus prizus, Perkūnas nenutrenkė, jie vis dar dainuoja, ir publika jais nesipurto.

Atlikėjai patys labai retai kuria savo įvaizdį, dainas, darosi šukuosenas – tad, ko gero, „metų bambukai“ ir „blogybė“bandė nugvelbti ar nugvelbė ne savo nuopelnus.

Tikru skandalu virto mano dalyvavimas nacionalinio konkurso atrankoje į Euroviziją 2007 metais. Tai tarptautinis konkursas. Dalyvavimas jo atrankose ar pačiame konkurse turi įtakos dainininko reputacijai. Kompetetingos komisijos renka pačius geriausius dainininkus, kurie tinkamai atstovautų šaliai. Ne vienerius metus Lietuvos atrinktieji ir rinkusieji patiria nusivylimą, nes lemiamą žodį taria balsuojantis žiūrovas, kurio vertinimai nevisada susiję su muzika, daina, atlikėjo įvaizdžiu ar artistiškumu. Kadangi konkurso dalyviai nelabai gali numatyti, iš kur mados ar nepastovių nuotaikų dėl visuomeninių įvykių vėjai pučia, pripažinimo sulaukę dainininkai vengia šio konkurso. Na, o tiems, kurie nori tapti žinomais, jis yra viena iš progų.

Kiekvienas konkursas yra nauja patirtis, stimulas tobulėti, galimybė palyginti save su kitais dalyviais. Kiekvienas dalyvis yra konkurso svečias, parodo domėjimąsi numatyta programa, įdeda darbo, ruošdamasis konkursui. Suprantama, kad atranka turi būti griežta, bet bendravimas privalėtų būti kultūringas.

Psichologijos vadovėlyje aprašytas eksperimentas: vieni studentai vaidino kalinius, kiti kalėjimo prižiūrėtojus. Greitai „kaliniai“ atsisakė dalyvauti eksperimente, nes „prižiūrėtojai“ ėmė iš jų tyčiotis, niekinti, nepagarbiai elgtis. Toks pavojus gresia ir komisijos nariui, kurio vidinė kultūra nėra aukšta ar nuojauta šnibžda, kad žvaigždžių valandos virsta minutėmis, ir dėl to iš pasąmonės veržiasi asmenybės deformacijos. Kompleksai, nesuvaldyti psichologiniai impulsai neturėtų lemti komisijos narių elgesio.

Nacionalinės atrankos – didelio masto renginiai, juose netrūksta bruzdesio, organizacinių nesklandumų. Norėčiau papasakoti, kad užsiregistravęs buvau įspėtas apie tai, kada numatytos atrankos. Bet iš tiesų man buvo pranešta gerokai pavėluotai. Trūko laiko parepetuoti, nusiteikti, apsitarti su vadybininku, kokios staigmenos laukia. Man buvo tik dvidešimt metų, bet jau turėjau prarasto laiko, į sceną ėjau ne pramintu taku, bet skverbdamasis per dagius ir krūmynus, manęs negynė kokio nors žymaus muzikos pedagogo autoritetas ar įtaka.

Galbūt jūs pamanysite, kad laurų nenuskynęs Minedas neobjektyviai vertina atrankas? Paskaitykime spaudą:

-*Manęs ši fetišistinė daina nenuvylė*,[4]- nuskamba vertinimas. Žodis turi keletą prasmių. Ir suprask dabar, ar vertintojas, pažvelgęs į dainininkę, norėtų griebtis amuleto ar kokio mylimosios daikto. Sunku išsaugoti pusiausvyrą, ištikimybę, kai gundo ir grožis, ir saldus balsas.

Nenuostabu, kad daina nuneša į fantazijų pasaulį: „*Toks numeris puikiai tiktų penkių žvaigždučių viešbučiui Emyratuose, tačiau ne šiam dainų konkursui*.“[5] Kur ir kokią užduotį vykdyti siunčiama konkurso dalyvė? Apie ką sukasi vertintojo mintys?

V.Hugo romane „Paryžiaus katedra“ aprašoma viduramžiais atsiradusi ir labai mėgstama šventė – juokdarių karaliaus rinkimas. Žiaurių linksmybių ištroškusi minia sučiupdavo atsitiktinai akiplotin papuolusį nelaimėlį, tyčiodavosi iš jo, pririšdavo prie gėdos stulpo, palikdavo jį lyg nusibodusį žaislą kęsti niekuo nepelnytą gėdą, skausmą bei troškulį ir nuskubėdavo kitų pramogų ieškoti. Kažką panašaus patyriau ir aš - pajutau nubudusį viduramžių gaivalą mūsų civilizuotoje, Europos vertybes perimančioje aplinkoje.

Mūsuose renginių pasaulis, mano nuomone, turi griežtą hierarchiją, ir orus elgesys ne visiems leidžiamas. Turi šypsotis ir gėrėtis net šiurkščiu, netašytu sąmoju, vykdyti rekomendacijas, kurios pasirodymą paverčia neskoninga inscenizacija, kažkokiu balaganu („Žvaigždžių duetai“), kitaip pajusi solidarumo prieš atskalūną galią.

Po atrankos į Euroviziją dar koncertavau didesniuose ir mažesniuose koncertuose. Sukurtas fantastiško baubo įvaizdis kenkė ne tik pramogų verslo scenos žmogaus karjerai, bet ir trukdė gauti bet kokį pageidautiną darbą.

1. *Hessė, H.Demianas: Emilio Sinklerio jaunystės istorija. Utena: Lietuvos kultūros fondas. Kultūrinė- mokslinė- humanitarinė draugija Taura, 1990*
2. *Kviliūnaitė, J. "Raudonojo kilimo" apdovanojimai: tuštybės mugė. LT, 2007 kovo31*
3. *Tumosaitė, M. R. Ščiogolevaitė: pagaliau pirma: "Raudonojo kilimo apdovanojimuose" varžėsi 100 įžymybių. Klaipėda, 2007 balandžio 2.*
4. *Kulvinskytė R. Neformatas: Apdovanojimai blogiausiems muzikos atlikėjams. LT 2007 vasario 6.*
5. *Barysas, Ž. "Eurovizija" šturmuoja moterys. LT 2007, vasario 26.*

DAINOS RUOŠIMAS SCENAI

Žurnalo panelė faksimilė.

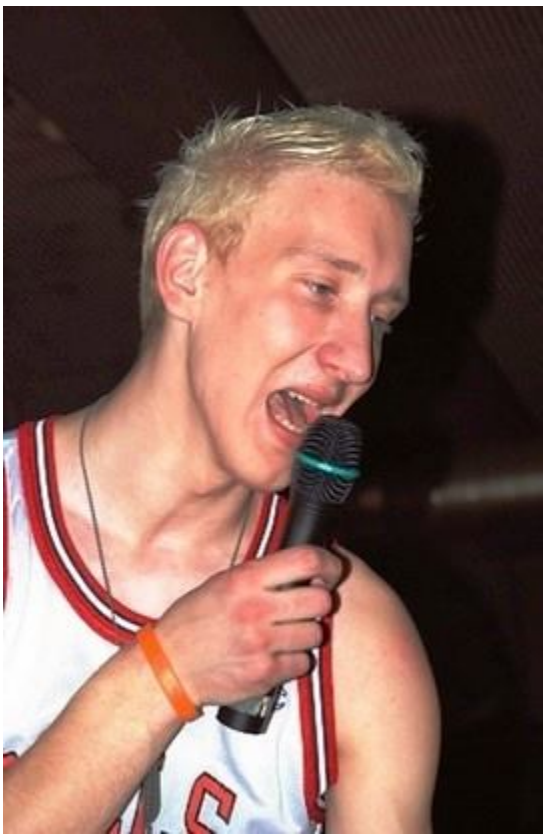

Koncertuoja Minedas

Atranka į Euroviziją

Daina žmogui reikalinga ir tada, kai užklumpa liūdesys, ir tada, kai liejasi džiaugsmas Ji dainuojama vienumoje ir draugijoje; kasdienius darbus dirbant ir per šventes, pramogaujant ir kai tenka išsaugoti rimtį pavojaus akivaizdoje. Sakoma, kad daina turi būti ne rašalu, o ašaromis ir širdimi parašyta. Bet ji taip pat skirta linksminti, padėti užsimiršti pramogos metu. Daina atspindi žmonių pasaulėjautą, vertybes, ja išreiškiame jausmus, dalinamės mintimis, dainuodami ieškome dvasinio bendrumo. Jai būdingas meninis mąstymas. Bet koks žodžių rinkinys sukelia kokias nors asociacijas, primena patirtus įspūdžius. Tačiau šiuolaikinis žiūrovas ir klausytojas pageidauja ne tik žodžių žaismo, bet ir gilesnio turinio. Jei didelėje erdvėje (dabar muzikuojama didelėse vasaros estradose, gamtos erdvėse) susirinkę žmonės klausosi bet kokių sukurptų kupletų – nėra gerai. Poezijos kūrinyje mintį atskleidžia nuosekliai išdėstomi vaizdai, sukurtas tikrovės pojūtis. Kūrinyje susilieja jausmai ir mintys. Jausmo bangas peršviečia sąmonės spindulys, suteikia kūriniui prasmę. Žmogus dainoje ieško ne tik gražaus, bet ir išmintingo žodžio. Tokioms išvadoms reikia gyvenimiškos patirties. O jaunystėje dainos veržte veržiasi, turinio paprastumą ir naivumą atperka jausmo energija ir nuoširdumas. Bet piktnaudžiauti atlaidumu jaunystei nedera.

Dainos turinys, jos pasakojimo būdas talpina savyje ir meninę kūrybą, ir tikslinę paskirtį, ir tradicijas, ir naujo paieškas. Daina saugo nuo sielos surambėjimo, suteikia atvirą žvilgsnį į pasaulį, duoda gebėjimą išsaugoti savo vidinę esmę ir suprasti kitą žmogų. Tas galias jai suteikia meninė kūryba. Daina, skirta pramogų verslui, yra prekė, kurią norima pelningai parduoti. Verslas įvertina madas, paklausą, paklausos didinimo galimybes. Jis visada linkęs gražiai supakuoti menkesnę prekę ir gundyti pirkėją, ieškodamas jo silpnybių. Verslas gundo ir atlikėją: „Būk madingas, dirgink slapčiausias žmogaus jusles, tau padės gamta, atsilieps žiūrovo tikroji prigimtis, būsi populiarus, sėkmingas, turtingas. Būk komiškas, vaizduok lovelasą, nors iš prigimties labiau esi linkęs į romantiką. Jei pavyks – būsime kartu, jei ne – visi akmenys tau.“

Sakoma, kad viskas šiame pasaulyje sukasi spirale. Mes skubame atsisakyti visko, kas sudėtinga, kas mus varžo, sukuriame chaosą, nuo jo pavargstame ir tada gręžiamės atgal. Atrodo, kad jau pradedame pavargti nuo laisvos meilės ir fizinės jėgos kulto, kuris daigina mūsų rimčiai pavojingus daigelius.

Kreipdamasis į žurnalistus, Vytautas Kubilius rašo: *„Lemtingiausia yra vaikystės lektūra, kol jaunas protas karštligiškai ieško herojų, kurių pėdomis galėtų žengti<...> Kiekvienoje jaunų nusikaltėlių kolonijoje rašytojas turėtų žemai nusilenkti: ne jūs kalti, kad likote be tikėjimo ir meilės.“*[1]

Pramogų pasaulis taip pat iškelia jauniems žmonėms sektinus pavyzdžius. Kiekvienas pramogų scenos numeris yra kolektyvinio darbo rezultatas. Savo žodį gali tarti tik jau pripažintas atlikėjas. Nors... ir pripažintas kultūros sferos žmogus šiais linksmais laikais žiuri stalo gali būti įsodintas ne į savo rogutes (Čiuožimo konkursas 2014). Teksto autorius, kompozitorius, atlikėjas, garso operatorius, koncerto erdvės vadovas, efektų specialistas, įvaizdžio kūrėjas, scenografas – visi jie į pripažintą atlikėją įdeda po dalelę savęs.

Pasirinkusiajam sceną reikia išlošti galimybę tapti pripažintu. Pramogų pasaulis atrodo lyg stebuklų pasaulis. Šio pasaulio vardai tariami su sakralia baime. Vadybininkai, režisieriai, stilistai atrodo neklystančiais autoritetais. Ir reikia laiko, kol suvoki – tavimi manipuliuojama.

Negalima pykti, kai jauni žiūrovai griežtai atmeta sukurptą scenos herojų, marionetę, savotišką donžuano karikatūrą. Jiems reikia pavyzdžio, su kuriuo galėtų tapatini save, o jiems brukamas verslo požiūriu sudominti turintis personažas: scenoje pasirodantis su orumą žeminančia apranga, gyvenantis, anot plintančios informacijos, žvaigždės gyvenimą su tokiais būtinais atributais, kaip alkoholis, narkotikai, būrys įvaikių, tūkstančiai nuotakų.

Tačiau jautresnės sielos žiūrovai vis tik įžvelgė, kas manyje tikra, o kas - duoklė madai. Jie pamatė, kad aš kartu su jais noriu pasidalini savo abejonėmis, sudėtingoje realybėje kartu mokytis saugoti tai, kas sieloje nesutepta, švaru, skaidru. Gal todėl ne visi nusigręžė, daug geranoriškų žmonių pripažino mane draugu.

Niekada netapsiu šviesos riteriu, bet norėčiau, kad žiūrovas manyje įžvelgtų žmogų, su kuriuo galima pasikalbėti apie pagarbą ir meilę artimui. Aš svajoju, kad mano dainos kažkam padėtų atidžiau pažvelgi į pasaulį: atitraukti žvilgsnius nuo „gražių batelių“, praregėti ir suvokti, kodėl angelai tolsta nuo vaikų, dėl ko jie smaginasi, liedami pyktį, ir kas jiems teikia impulsą ieškoti smagumų bjaurume.

Kažkodėl rečiau begirdime gero humoro nuo scenos. Džiaugčiausi, jei dainos gintų romantikus ir mažintų įkyrų seksualumo kultą. Skaitydamas poezijos knygas, randu puikių eilėraščių. Atrodo, kad autorius tiesiog įžvelgė, apie ką mąsto (ne visi atsikratė šia nemadinga savybe) manoji ir truputėlį jaunesnė karta.

Todėl būtų puiku, kad kas nors man parašytų linksmą dainos teksą, pašiepiantį mažaraštį, tulžingą interneto socialinių tinklų veikėją. Juk visi žinome, kad juokas gydo. Tačiau teksto kūrimas yra darbas, už kurį reikia atsilyginti. Tekstą turi lydėti muzika, kurios taip pat niekas nedovanoja. Tam, kad nereikėtų klajoti iš vienos vietovės į kitą su orkestru, daromas orkestro įrašas. Fonograma taip pat yra mokama paslauga.

Turėdamas tekstą ir muziką, atlikėjas ateina į įrašų studiją savo vokalo įrašyti. Daina įrašoma žodelis po žodelio, frazė po frazės. Todėl repertuarą keisti, papildyti nėra lengva. Antai, jei dabar noėčiau pakeisti savo jau dainuotas dainas, turėčiau rūpesčių.

Kai poetas, kompozitorius, atlikėjas supranta vienas kitą, papildo kits kito kūrybą – gauname kūrinį, kuris gali suvirpinti sielas, nesensta daugelį metų.

Daina turi patekti į sceną – čia vėl daugybė rūpesčių. Kiekvienas renginio organizatorius turi savo skonį, tam tikras nuostatas atlikėjų atžvilgiu, nevisada linkęs eksperimentuoti, rizikuoti, turėti ryžto nekreipti dėmesio į suformuotą viešąją nuomonę, net tada, kai toji skiriasi nuo jo nuomonės. Daina gali būti tokia, kuriai reikia pikantiškos istorijos ar skandalo pagardų.

Apie dainos atlikimą kalbama, jog ji atliekama gyvai ir pagal fonogramą. Scenoje dainininkas negali tuo pat metu dainuoti, šokti ir atlikti sceninius judesius. Todėl už jį „dainuoja“ įranga.

Kiekviena daina yra unikalus kūrinys. Žinoma, egzistuoja esminiai vertinimo kriterijai, bet kartais žmogaus nuotaika lemia norą išgirsti ne tobulą, o jo gyvenimiškoje situacijoje geriausiai jaudinantį ar raminantį kūrinį. Todėl negalima jų dozuoti lyg vaistų. Kodėl kūrinys vienam patinka, o kitam visai nepatinka, vakar nepatiko, o šiandien patinka – tai amžina ginčų tema. Mūsų laikais daugėja tolerancijos, vis labiau gerbiama žiūrovo teisė pasirinkti. Tačiau gaji ir nuostata – man nepatinka, naikinkime, išdeginkime iki pat šaknų, nusigręžkime ne tik nuo autoriaus ir atlikėjo, bet ir nuo renginio organizatoriaus, kuris bendrauja su kažkieno nemėgstama persona.

Todėl renginių pasaulyje atsargumo netrūksta, nes labai greitai prilimpa etiketės: atlikėjas, kuris „tam anam“ nepatiko; organizatorius, kuris įsileido į sceną; spaudos atstovas, išdrįsęs nesityčioti; žiūrovas „ponas Runkelis“, einantis TOKIOS dainos klausytis...

Todėl scena nelengvai atsiveria dainai.

Bet juk trečias brolis ryžosi įkopti į stiklo kalną...

1. *Šiandienos pasaulis ir literatūra/ Sudarė: M. Dautartienė; R. Grigas.Vilnius: Vaga, 1989;317*

DAINŲ ISTORIJOS

Intymus gestas

Aš šiandien „Bamboj“

Žodžiai ir muzika Rugimanto Jarūno

Daina skirta televizijos laidai „Bamba‘‘, kuri rodoma BTV eteryje nakties metu .Tai buvo pirmoji laida, kurioje aš dalyvavau kaip Minedas. Tai lyg laidos skiriamoji daina, kuri kažkaip lipte prilipo prie mano koncertines programos. Žodžiai “aš šiandien „Bamboj“ neturi nieko

bendra su kažkuo kitu, be minėtos laidos. Besikartojanti skyrybos klaida suteikia dainai pikantiškumo.

Aš šiandien „Bamboj“
Aš šiandien bamboj
Geriausias bamboj
Kiečiausias bamboj
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Aš šiandien bamboj
Aš šiandien bamboj

Jūs rašot žinutes
Siunčiat SMS
Klausiate manęs
Trokštate manęs
Pažadu visiems
Kalbėsiu atvirai
Melo nekenčiu
Tik tiesą aš myliu

Aš šiandien bamboj
Aš šiandien bamboj
Geriausias bamboj
Kiečiausias bamboj
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Aš šiandien bamboj
Aš šiandien bamboj

Nors metas jau vėlyvas
Miegoti tu gali
Bet šiąnakt būki tvirtas
Tau vartai atviri
Klauskite manęs
Rašykit SMS
Kalbėsim paprastai
Šiąnakt atvirai

Aš šiandien bamboj
Aš šiandien bamboj
Geriausias bamboj
Kiečiausias bamboj
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Mes nebūsim kartu, bet liksim draugais
Aš šiandien bamboj
Aš šiandien bamboj

Mums nelemta / Jausmai
Žodžiai Romo Ramšo
Muzika Rugimanto Jarūno

Daina sukurta televizijos laidai “Labirintai“. Ji skirta visiems tiems, kurie yra palikti, išduoti, apgauti savo mylimųjų. Išduotajam lieka tik viltis - likti geru draugu. Klausytojai dažnai ją vadina”Mums nelemta“.

Tą naktį slinko debesys niūrūs,
Aš žiūrėjau į dangų, iškėlęs rankas,
Aš galvojau, kad tu pasirodysi,
Mačiau mėnulį, o ne tave...

Aš liūdėjau, ir debesys slinko,
Visą naktį sapnavau aš tave,
Ir mėnulis su manim liūdėjo,
Bet tavęs nebuvo čia...

Mums nelemta būti drauge,
Mums nelemta dalintis jausmais,
Mums tik lemta būti, būti,
Būti gerais draugais...
(x2)

Užmigau – ir mėnulis užmigo,
Visą naktį sapnavau aš tave.
Bet jausmai yra juk jausmai!!!
O sapnai yra juk sapnai!!!

Todėl sapnuokime drauge,
Todėl dainuokime drauge,
Todėl sapnuokime drauge,
Todėl svajokime drauge...

Tegul sudegs
Žodžiai ir muzika Minedo.

Šioje dainoje apdainuojamas vaikino tikėjimas meile.Kas benutiktų, vaikinas amžinai tikės meile, tikės, jog meilė gali būti nuostabiai graži. Lyrinis herojus ilgisi tokios meilės, kad būtų galima mylėt iki pirštų galiukų Jis tiki, jog net po juodžiausios jausmų nakties užteka saulė.

Ateina laikas – ir žydi gėlės.
Išaušta dienos – ir tu juokies.
Ateina laikas – ir puošias žemė.
Sutemsta naktys – o tu verki.

Laivai į jūrą išplauks,
Svajonės duš lengvai,
Pasaulis suksis toliau,
O mes kartosim dažnai:
Tegu sudegs viskas, kas dega,
Tegu ištirps viskas, kas tirpsta,
Tegu sugrius viskas, kas griūva,
Tik mūsų meilė – niekada.
(x2)

Ateina laikas – ir medžiai puošias
Auksiniais lapais anksti ryte.
Ateina laikas – sugrįžta paukščiai,
Sugrįžta giesmės tau po langais.

Laivai į jūrą išplauks,
Svajonės duš lengvai,
Pasaulis suksis toliau,
O mes kartosim dažnai:
Tegu sudegs viskas, kas dega,
Tegu ištirps viskas, kas tirpsta,
Tegu sugrius viskas, kas griūva,
Tik mūsų meilė – niekada.
(x2)

Laivai į jūrą išplauks,
Svajonės duš lengvai,
Pasaulis suksis toliau,

O mes kartosim dažnai…

Dieną naktį man rašai
Žodžiai ir muzika Rugimanto Jarūno

Daina dar vadinama “E- mailas”. Šioje dainoje apdainuojama internetinė meilė, kurioje dauguma mūsų šiuo metu paskęsta, užmiršdami, kas dedasi aplink. Tokiai meilei ne kliūtis yra geografinė platuma, laiko skirtumas. Globalumas plečia bendravimo ribas, bet uždaro mus virtualios erdvės bokšte.

Tu taip toli labai toli.
Aš negaliu paliest tavęs.
Ir skiria mus laivai pilki,
Ir sieja mus laiški trumpi.
Kai tau diena –
Tai man naktis.

Natalija
Žodžiai ir muzika Rugimanto Jarūno

Daina šiek tiek parodijuoja žinomos atlikėjos repertuarą. Ji sukurta TV projektui“Vasara su“ Ambrozija“.

Tu myli daug vyrų, aš myliu tave,
Veidelį tau graužia ašara šilta.
Blondinė žavinga, blondinė karšta,
Mane suviliojo tavo šypsena.

Vėjelis kutena ir glosto tave,
Tavęs man užmiršti šiandien nevalia.
Man šviečia veidelis žydram ekrane,
Aš tavo paukštelis, palesink mane.

Natalija, Natalija,
Ar važiuosi su manim į Gran Kanariją?
Natalija, Natalija,
Palaikyk, zuikuti, man kompaniją.
Natalija, Natalija,
Vis sapnuoju saulėtą Ispaniją,
Natalija, Natalija,

Suviliok mane per „Minedo“ radiją.

Tu verta milijono, panelė puiki,
Tau nereikia diplomo – ir be jo tu graži.
Aš noriu tik būti, pabūt su tavim,
Po patalus dūkti, bučiuoti naktim.

Aš – tavo kačiukas, tu – mano pelytė
Bandysiu šią naktį tave pasivyti.
O jeigu sugausiu, tai nieko neklausiu,
Tik tau padainuosiu dainelių gražiausių.

Aš noriu turėt tave
Žodžiai ir muzika Minedo

Tai daina, skirta konkrečiai mylimajai. Tai lyg serenada, jausmų išraiška, tai – romantiškiausia mano daina. Ji skirta merginai, kuri pavergė mane, visus mano jausmus ir mano gyvenimą. Tikiuosi ją dar kartą pamatyti Platelių apylinkėse.

Viskas, ko man reikia –
Tai tavo šiltos akys.
Viskas, ko man trūksta –
Tai tu, tu, tu, tu.

Viską atiduočiau
Už tavo švelnų žvilgsnį,
Viską paaukočiau
Už tai, kad būt kartu.

Tu man šalta esi,
Tu visada labai toli
Bet gal suprasi, ką tau vis dar jaučiu,
Kai į tave žiūriu…

Aš noriu turėt tave,
Aš noriu mylėt tave,
Per naktį bučiuot tave,
Su saule užklot
(x2)

Kai žiūriu šį filmą,
Istoriją aistringą,
Mano siela šaukia:
Kur tu, tu, tu, tu???

Trokštu tavo rankų,
Laukiu tavo lūpų.
Mano širdį gelia:
Kodėl mes ne kartu???

Tu man šalta esi,
Tu visada labai toli.
Bet gal suprasi, ką tau vis dar jaučiu,
Kai į tave žiūriu…

Labai gerai
Žodžiai ir muzika Minedo

Tai daina, skirta optimizmu slepiamai širdgėlai.

Ištirpo sniegas
Ir mūsų meilė
Kažkur nubėgo tuo upeliu
O tu žibuoklė
Be meilės pyksti
Mane keiksnoji
Aš išeinu
Aš išeinu
Aš išeinu

Labai gerai, kad nebemyli!!!
Labai gerai, kad nekenti!!!
Labai gerai – skubu pas kitą!!!
Labai gerai – aš jau toli!!!

Ir kai šlamučiai
Nustos kvepėti

Ir tik šlamės, šlamės lengvai
Tu vėl norėsi
Sušildyt širdį
Aš vėl dainuosiu
Tik jau kitai
Tik jau kitai
Tik jau kitai

Labai gerai, kad nebemyli!!!
Labai gerai, kad nekenti!!!
Labai gerai – skubu pas kitą!!!
Labai gerai – aš jau toli!!!

Ir šitaip sukas
Pasaulis senas
Ir žvaigždės buria
Aukštam danguj
Taip aš dainuoju
Visas vilioju
Ir man kasdien
Labai gerai
Labai gerai
Labai gerai

Labai gerai, kad nebemyli!!!
Labai gerai, kad nekenti!!!
Labai gerai – skubu pas kitą!!!
Labai gerai – aš jau toli!!!

Kaip gyveni?
Žodžiai ir muzika Minedo

Sveika, panele, kaip gyveni?
Ko akutėm šaudai, ko plaukus kedeni?
Lūpytės kaip uogytės taip kviečia pabučiuoti,
O kūnas tavo karštas vilioja mus pašokt.

Klubai siūbuoja muzikos ritmu,
Rankų atplėšt nuo tavęs negaliu.
Aistros apsvaiginti sukamės ratu
Vieni bepalikę – tik aš ir tu

Priedainis:

Apie meilę,
kai į tave žiūrėsiu,
Apie meilę
Švelnius žodžius kuždėsiu.
Apie meilę
Tiktai svajosiu,
Apie meilę
Tau dainas dainuosiu.

Ieškosiu ir mylėsiu
Žodžiai ir muzika Minedo

Aukso spinduliai
Žadina mane,
Aš keliuosi šiandien
Su šypsena veide.

Rytmečio rasa
Džiugina mane,
Saulė ir giedra –
Mūsų Palanga.

O čia kaip vakar verda aistros,
Skamba juokas ir daina…
O čia lyg smėlis bėga laikas,
Veržiasi džiaugsmas į mane.

Ieškosiu tavo veido
Tarp tūkstančio veidų,
Klausysiuos – gal išgirsiu
Tavo juoką tarp melsvų bangų…
Mylėsiu šį pasaulį –
Kažkur jame ir aš esu,
Aukosiu savo meilę,
Savo laimę rast turiu vilčių.

Daug šiltų
Žodžių išgirstu,

Daug linksmų dainų
Per radiją girdžiu.

Vakare lydžiu
Saulę ant bangų,
Tu kažkur tarp jų –
Tūkstančių akių.

O čia vėl grįšiu kitą rytą,
Skambant juokui ir dainoms.
O čia į jūrą įsibrisiu,
Vėl kartosiu tai bangom:

Ieškosiu tavo veido
Tarp tūkstančio kitų veidų,
Klausysiuos, gal išgirsiu
Tavo juoką tarp melsvų bangų…

Mylėsiu šį pasaulį,
Kažkur jame ir aš esu,
Aukosiu savo laimę,
Savo laimę rast turiu vilčių.

Aš tikiu jumis, klaipėdiečiai
Žodžiai ir muzika Rugimanto Jarūno

Aš tikiu tavim, klaipėdiete, aš tikiu.
Kursim miestą laimingą mes kartu.
Ir nei vieno šiam mieste nepaliksim bėdoje.
Aš tikiu tavim, klaipėdiete, aš tikiu.

Aš tikiu tavim, klaipėdieti, aš tikiu.
Pučia vėjas galingų permainų.
Mes įveiksim negalias ir laimėsime kovas.
Aš tikiu tavim, klaipėdieti, aš tikiu.

Aš tikiu jumis, klaipėdiečiai, aš tikiu.
Mūsų miestas – gražiausias iš visų.
Eikime pirmyn drauge, rankoje – tvirta ranka.
Aš tikiu jumis, klaipėdiečiai, aš tikiu

Šį rytą / Meilei
Žodžiai ir muzika Minedo

Šį rytą pabudau,
Akis atmerkiau, pasirąžiau. Regiu:
Tavo garbanos šviesios – tarp pirštų manų,
O meilė begalinė vėl ant lūpų tirps- kaip svaigu.

Ar to norėjai, mano princese,
Kai atidavei širdį ir likai su manim karalystėj vienoj?
Ar to norėjai, mano gražuole?
Ar lauksim senatvės? Te negąsdins mūs vėjai.

Priedainis:

Aš šaukiu – o meile nepabėk,
Apsidairyk, pasižiūrėk.
Kiek sykių mes žvaigždes skaičiavome kartu,
Kiek daug akimirkų turėjome žavių.

Aš – tavo, o tu – mano,
Princese nuostabi.
Aš – tavo, o tu – mano.
Mūs laimė nemari.

Bučiuosiu aš tau kojas ir rožėm apipilsiu
Visur ant ranku nešiu, mylėsiu, neapvilsiu.
Nes tu man - angelas brangiausias
Kartu įveiksim sunkumus didžiausius.

Tik tark žodelį, ir aš viską padarysiu,
Mylėsiu ir myluosiu, tavęs neatiduosiu.
Tu man sutverta, tik man, miela panele,
Ir niekas niekada nestos mums skersai kelio.

Esu aš meilės kalinys, atsidavęs savanoris,
Visą pasaulį tau po kojom paklojęs.
Priklaupes ant kelio, atidaviau savo širdį.
Ir tik vėjas mūsų džiaugsmą tegirdi.

Saulės spinduliai šypsosi padangėje,
Kai tu juokies savo balsu kerėdama,
Vėjo plaukai išplaikstyti liūliuoja,
Mūs aidą po lauką nešioja.

NORIU SU SAULE UŽKLOT

Pasakojau, kad gaunu daug laiškų. Štai jau kokį dešimtą kartą skaitau mielą laiškutį:

Švelnios tavo rankos,
Karštos tavo lūpos,
Žvilgsnio ilgesys svaigus.
Tavo akyse meilė parašyta,
Kai esu šalia visa tai jaučiu...

Myliu tave. Esu tavo didžiausia gerbėja atrašyk man - Kristina

Mėgstu skaityti romantiškus laiškus. Bandau įsivaizduoti laiško autorę. Įsivaizduoju, kaip, parašiusi šias eilutes, kikena su draugėmis Kristina, kuri tikriausiai nėra Kristina. Mieloji, tu - nuostabi, drąsi ir labai moteriška. Manau, kad tavoji meilė dar neatėjo. Bet tavo sieloje daug moteriškosios stiprybės, kuri ateityje sužydės nuostabiausiais žiedais: atjautos, gerumo ir noro laišku–pokštu pradžiuginti paniekos tremtyje atsidūrusį žmogų... Tavo moteriškumas tau nurodo dovanoti dėmesį tam, kuriam jo labai labai reikia. Ačiū tau – miela, truputėlį išdykusi sese. Ar ne tokia tu esi? Labai norėčiau dainuoti visam pasauliui apie tokius šviesuliukus.

Dabar nemadinga kalbėti apie romantišką meilę. Net ūkininkė, rytais dviračiu metalinėje kanelėje vežiojanti pieną sodininkams - nenusakomo amžiaus tetulė, kurią gamta taip apdovanojo apvalumais, kad grožio medikai nesurastų vietos nė lašeliui silikono - su linksmais žiburėliais akyse teiraujasi: „Ar seksualiai atrodo mano nauja bliuzelė?“

Man atrodo, kad viso to akį rėžiančio superseksualumo kultas ir kulto primesta renginių žmogaus poza darosi nuobodi. Mados diktuojamas šėlsmas tarsi apvagia, siūlydamas vietoj perlo ar deimanto blizgantį plastmasės gabalėlį.

Kai kalbu, svajoju, dainuoju apie romantišką meilę, vis prisimenu ją, mergaitę iš mažo miestelio, kurią mačiau tik keletą akimirkų, norėčiau vėl sutikti, bet negaliu surasti.

Karštą vasaros dieną koncertavome nedidelio miestelio tvankioje kultūros namų salėje. Po koncerto laukė kaimo keliukas, jo dulkės, įkyriai besiskverbiančios į nosį, gerklę, nusėdančios ant rūbų, veido, plaukų. Jaučiausi pavargęs, suirzęs, todėl be didesnio entuziazmo, stovėdamas ant pastato laiptelių, gerbėjoms dalinau nuotraukas su autografu. Kažkaip netikėtai žvilgtelėjau į merginą šviesia suknele eilės gale. Ji segėjo kažkokį pakabutį. Pakabutis siekė suknelės iškirptės kraštelį... Pasąmonė kūrė įkyrų vaizdinį apie tai, kas paslėpta žemiau pakabučio. Geklėje įstrigo kamuolys, išpylė karštis, sudrėko rankos. Pažvelgiau į jos veidą. Jis atrodė toks mielas: nustebusios akys, duobutė kairiajame skruoste, vaikiškai pravertos lūpos. Jai nepatiko įkyrus žvilgsnis. Antakiai susiraukė, lūpos griežtai susičiaupė, žalios akys su aukso kruopelėmis patamsėjo.

Suvokiau, kad per ilgai ją apžiūrinėju, kad tai negražu, nedera ir gali kas nors pastebėti. Skubėjau rašyti palinkėjimus vienai po kitos prieinančioms merginoms (jos man atrodė beveidės), buvau išsiblaškęs, po kelis kartus rašiau tą patį žodį. Laukte laukiau, kol prieis ji. Bet

ji buvo eilės gale... Prie manęs priėjo energinga mergina, matyt, miestelio šmaikštuolė. Jos vardą užrašiau du kartus. Ji gudriai šyptelėjo ir pasisuko į merginą su pakabučiu.

- Naina, apsukai galvą dainininkui,- be jokių užuolankų garsiai pasakė jau nuo mano atidaus žvilgsnio sumišusiai bendraamžei.

„Naina, kaip gražiai skamba“, - pagalvojau. Bet tuoj pat atėjo kita mintis: „Ji galėjo pasakyti: „Na, Ina“.

Taip ir nesužinojau, ar ji Ina, ar Naina. Mergina nebelaukė autografo, pabėgo. Bandžiau jos ieškoti. Bet nėra lengva surasti, kai nė vardo nežinai ir bijai įvelti į skandalą. Savo svajonėse ją vadinu Naina. Tikiu, kad aš ją dar sutiksiu. Atsiprašysiu, būsiu klusnus, vykdysiu visus jos norus. Net jei ji lieps eiti šalin...

Beveik kiekvienas, kopiantis į sceną, nori būti patrauklus, įdomus, gundantis. Madai duoklę atidaviau ir aš. Mindaugas šelmiškai šypteli, prisiminęs ištįsusį, į supermeną nepanašų bernioką Minedą, traukiantį dainą:

Aš šiandien „Bamboj“
Aš šiandien „Bamboj“
Geriausias „Bamboj“
Kiečiausias „Bamboj“

Tokie kupletai išaugami kaip paauglio švarkelis. Tikiu, kad tikra aistra, kaitra, neviltis ir džiaugsmas dar ateis į mano gyvenimą ir į dainas. Gegužės mėnesį reikėtų nunešti auką Deivei Mildai, kad ji suteiktų kažką nepatirto, tikro, žaibu perveriančio ilgesio nukamuotą sielą. Tada renginių gerbėjoms nereikėtų pasakoti apie šaunius nuotykius, o iš pasakojimų nekyšotų melo ausys.

Melagis Minedas (ne Mindaugas – šis saugo paslaptis) prie alaus bokalo porina:

-Oi, bičiuliai... Kokia moteris! Kvapą gniaužia. Susipažinome internete. Neklauskite, koks buvo pirmas pasimatymas. Na, bičiuliai, toks ypatingas. Abiem buvo nedrąsu. Oi, ne, žinoma, ne... Ne toks jau ir nedrąsus buvau. Na, patys žinote - bučiniai, aistra. Padainavau jai “Aš šiandien“.

Kaip buvo sukurta ta daina, papasakosiu kitame skyriuje. Nainai norėčiau paskirti kitokią dainą. Tai būtų daina apie ilgesį, svajonių vizijas ir įsivaizduojamą susitikimą. Dainuočiau, kaip būtų nuostabu pamatyti jos šypseną, kartu lėkti žirgais per pievas, šokinėti per besileidžiančios saulės nušviestas bangas, ieškoti laimę nešančio alyvos žiedo, šaltą nejaukų vakarą – kad ji nesušaltų – užkurti židinį, kartu jausti jo skleidžiamą šilumą ir gėrėtis fantastišku liepsnų atšvaitų šokiu.

IŠ ROJAUS Į AŠARŲ PAKALNĘ

Socialinio darbo savanorių stovykla.
Kurtuvėnai, 2013 m.

„Vilties“ bėgimo dalyvių nuotaika gera.

Mindaugas Jonušas - klubo “Liepsnelė” stovyklos savanoris vaikų grupių vadovas

Akcijos “Prekyba žmonėmis” pradžia

Bėk, mano žirgeli. Kurtuvėnai, 2013 m.

Minedas tarp renginio dalyvių savanorių. 2014m.

Tarptautinis savanorių bendravimas(Ispanija, Lietuva, Vokietija)
Kurtuvėnai, 2013m.

Advento vakaronė. Raudonojo kryžiaus draugijos Klaipėdos skyrius. 2013 m.

Viso pasaulio savanoriai randa bendrą kalbą. Advento vakaronė. Klaipėda, 2013m. Nuotrauka iš draugijos archyvų.

Aptariami nauji renginiai. Advento vakaronė.
Klaipėda, 2013m. Nuotrauka iš draugijos archyvų

Ankstyvoje jaunystėje visi mes turime gražių svajonių, tikime, kad - jei ne šiandien, tai rytoj - ateis didžiulė sėkmė. Tą sėkmę kiekvienas įsivaizduojame kiek kitaip, tačiau vargu ar kas geidžia ramaus, tylaus gyvenimo. Tokį gyvenimą imi vertinti daug vėliau. Aš fantazijose mačiau save scenos žmogumi, laukiamu svečiu rinktinėje visuomenėje. Svajonės būtų ne svajonės be švytinčio automobilio, damos - manekenės ar grožio konkurso nugalėtojos - nuotraukų pavydą keliančio interjero fone žurnale "Žmonės". Atrodė, kad troškimai gali išsipildyti: koncertavau, pėdomis paliečiau raudonąjį kilimą. Deja, mano rojus virto miražu, o vėliau kažkokiu klaikiu tornado, įsukusiu mane į neapykantos ir patyčių srautą. Kaip ir daugelis mūsų laikmečio jaunų žmonių, tapau bedarbiu, kartkartėmis besiverčiančiu atsitiktiniais darbais.

Buvau (ir dabar esu) kupinas energijos, pasiryžimo kažką nuveikti, deja, lyg košmariškame sapne blaškiausi, nematomos sienos atitvertas. Reikėjo rasti kažkokią išeitį, neužsidaryti namuose, kažkaip "išeiti į žmones". Be tikslo vaikščiodamas gatvėmis, ant skelbimų lentos pastebėjau Caritas organizacijos skelbimą apie organizuojamus savanorių kursus.

Taip įžengiau į socialinio darbo sferą. Dabar galėjau lyginti dvi gyvenimo paraleles: rojų su elitinės visuomenės pasilinksminimais, skandalais, blizgesiu ir ašarų pakalnę - neturtą, nedarbą, priklausomybės ligų suluošintus gyvenimus, dėl tėvų ketinimų gauti pašalpas gimusius vaikus.

Kai matai atskirtį, kitas bėdas, visai kitaip ima skambėti populiari dainelė:

Ar gražūs mano bateliai?
Ar akį rėžia mano suknelė?

Romios, kantrios, menkai apmokamos nakvynės namų, socialinių paslaugų tarnybų moterys, Raudonojo kryžiaus, Caritas ir kitų organizacijų savanorės daug tauresnės, vidiniu grožiu patrauklesnės negu daugelis raudonojo kilimo dievaičių.

Kai girdime žodį “savanoris”, įsivaizduojame kariškį. Tačiau yra ir kitokių savanorių. Tai žmonės, kurie bando sumažinti vargą, bėdas, teikia laimės akimirkas žmonėms su negalia ar vaikams, iš kurių vaikystę pavogė tėvai. Jie nenusuka nosies nuo vargo kvapų, vaizdų, akis į akį susiduria su įvairiais tokioje aplinkoje esančiais užkratais, parazitais, agresija, nedėkingumu.

Kasdien prieš savanorius skleidžiasi dramos: kaimynai praneša apie bejėgę senutę - alkaną, neturinčią, kas jai nupirktų vaistų. Per neįmanomo kvapo lovą ropoja tarakonai. Patalynė šlapia, rūbai suskretę. Kol ja pasirūpinama, senutė iškeliauja iš mūsų pasaulio, taip ir nepasidžiaugusi geresne priežiūra.

Neįmanoma užmiršti tų nevaikiškai rimtų vaikų veidų. Pamenu, su vienu iš jų kalbėjausi, ar ne geriau jam būtų augti globos namuose. Mažylis pamąstė, pamąstė ir atsakė:

-Turiu tik vieną vienintelę išeitį - užaugti.

Savitarpio pagalba Lietuvoje turi senas tradicijas: bendruomenės nariai ateidavo į pagalbą nuo gaisrų, kitų stichinių nelaimių nukentėjusioms šeimoms, susitelkdavo sunkiuose žemės ūkio darbuose, pakelėse sodindami medžius, statydami bažnyčias.

Be savanorystės žmonių gyvenimas būtų kur kas sunkesnis. Savanorių nuolat reikia Raudonojo kryžiaus, Maisto banko organizacijoms. Daugeliui organizacijų iškyla klausimas - kur rasti savanorių pagalbininkų, kuriais galima pasitikėti, kurie būtų pasirengę atlikti tam tikrą darbą, suvoktų, su kokiomis bėdomis gali susidurti.

Atrodo, kad šalyje turime daug socialinį darbą dirbančių tarnybų, o profesionalūs jų darbuotojai pagalbą turėtų suteikti geriau negu koks nors savanoris.

Tačiau tos tarnybos sunkiai aprėpia daug socialinių problemų turinčios visuomenės bėdas. Prieš suteikdamos pagalbą, renka informacija, atlieka tam tikras procedūras. Nėra tinkamai suderinta medicinos ir socialinių paslaugų įstaigų veikla. O laikas bėga. Vargas keroja...

Daugelio vienišų aštuntą gyvenimo dešimtmetį gyvenančių pagyvenusių žmonių buitis tokia: apleistas, visokių daiktų prigriozdintas butas, pasenusi, daug metų neremontuota ar nežinia kokių geradarių remontuota buities įranga. Vos vos begyvuojantys vamzdžiai, dujinė plytelė. Tokie kaimynai yra tarsi tiksinti uždelsto veikimo bomba daugiabutyje.

Socialinės tarnybos neteikia paslaugų susirgusiems vienišiems žmonėms, jei nėra nustatyti specialūs poreikiai.

Kursuose teko girdėti pasakojimą apie klaipėdietės gydytojos, sugrąžinusios daugeliui žmonių regėjimą, tragišką senatvę. Ji buvo kukli, nereikli. Todėl senatvėje vertėsi kaip išmanė. Žiemą vasarą pasirodydavo gatvėje, parduotuvėje, bibliotekoje su žieminiais batais, neskalbtais rūbais. Drebančia ranka tiesdavo raštelį kokiam nors sutiktam žmogui su prašymu paskambinti ją globojantiems artimiesiems, kai jos sveikata pablogėdavo ar kildavo kitų bėdų. Tie guosdavosi, kad vargu ar galės patekti į senutės namus - praradusi klausą moteris negirdi, kai jai skambina į duris. O šviesos skambučių Lietuvoje dar nėra...

Mano pirmoji paslauga sunkiai besiverčiantiems žmonėms buvo kalėdinė dovana daugiavaikei šeimai. Šeimos tėvas pasiguodė, kad nors per Kalėdas norėtų sočiai pavalgydinti savo didelę šeimą bulvėmis. Mielas skaitytojau, ar girdi? Ne pyragaičiais, ne svetimų kraštų vaisiais, ne saldumynais, o bulvėmis. Radau, kas padovanotų tų bulvių. Atidavė nemažą maišioką. Neturėjau nei dviračio, nei mašinos, nei pažįstamų, kurie pavežtų. Užsimečiau maišą ant pečių ir keliavau pas tuos žmones. O, kokios ilgos atrodė tos gatvės, kuriomis teko eiti! Juosmenį maudė keletą dienų.

Spalvingi ir įdomūs yra nakvynės namų gyventojai. Viename jaukių namų kambaryje glaudžiasi vaikų namų auklėtiniai, jau išlydėti į savarankišką gyvenimą, kitame – gyventojas, perėjęs kalėjimų "universitetus". Patekę iš vaikų namų ar kalėjimo po pirmo teistumo, jie kupini vilčių. (Klaipėdoje tokių žmonių grupelė net susirado savanorį, kuris mokė juos anglų kalbos!) Bet, mažėjant vilčiai gauti darbą, po truputį susitaiko su likimu. Jie geriau negu kokios nors informacijos darbuotojai žino, kur dalinama labdara maisto produktais ar kur galima gauti virto maisto. Kartą per savaitę visuomenininkai organizuoja tokiems žmonėms pirtį. Naujokai, prieš tai gyvenę apleistuose pastatuose ar kur radę kokį kitą kampą, skuba į slaugos ligonines, kad išnaikintų galvos gyvūnėlius. Labdara kruopomis jiems - tikras lobis. Todėl pristoja gatvėje prie kokios nors gailestingos moteriškės, kol toji nuperka jiems kruopų. Suprantama, kai pastate yra tik viena virtuvė visiems gyventojams, perlinių kruopų košės neišsivirsi. Tada didžiuliame krepšyje su užrašu "Iki" (juose nešiojasi visą savo turtą, kad kas nenugvelbtų) atsiranda alaus ar baisiai dvokiančios naminės. Po to ieškoma vieša įstaiga su erdvesniu WC. Čia geriama. Vėliau ieškomas koks nors laukiamasis, kuriame atsisėdę galėtų pasnūduriuoti. Neblaiviems pasirodyti nakvynės namuose - šiukštu. Po trečio pažeidimo tokie gyventojai vejami į gatvę.

Teko pasišnekėti su labai šnekiu asmeniu. Tiesa, neilgai jis ten išbuvo. Su grauduliu prisimindavo nuostabiausias akimirkas savo gyvenime vienuolyne:

- Maistas. Grožis. Švari patalynė,- tuos žodžius tardavo lyg maldą.

Juo ėmė pasitikėti. Išleido laisvai pasidairyti po pasaulį. Jis neišlaikė išbandymo. Rado jį girtą girtutėlį, bemiegantį šventoriuje, saulutės atokaitoje. Po šio gėdingo įvykio jam buvo užvertos visos durys į vienuolyną.

Vieni nakvynės namai primena bendrabutį, kiti yra skirti benamiams klajokliams - salėje gultai dažniausiai be čiužinių ir patalynės. Tokius lengviau nuvalyti. Tvarką prižiūrėti padeda savanoriai. Iš išorės jie panašūs į apsauginius ar sudėtingą patirtį turėjusius šaunių gatvių vyrukų vadukus. Tačiau jie sugeba bendrauti, rasti tą žodį, kuris bus išgirstas.

Nakvynės namų gyventojai bendrauja trukšmingai, yra energingi, labdaros įstaigose gina savo teises. Lyderiai komanduoja santūresnius pastogės bičiulius, siunčia užimti eilę prie labdaros. Tame margumyne išsiskyrė nebejaunas vyriškis, visada paskendęs savyje. Jis atrodė gyvenąs kažkokį vidinį gyvenimą, esąs ne čia ir ne dabar. Su itin nužemintu, nuolankiu mandagumu dėkodavo už labdarą. Įdomu tai, kad jis dėvėjo šviesiai rožinę striukę. Kartą, kai jis nebeatėjo labdaros, jo kaimynų pasiteiravau, ar kas nors jam neatsitiko.

-Aha. Mirė. Prastos sveikatos buvo. Žmogžudystė. Dvylika metų. Ko ten ir norėti,- savitu stiliumi, nedaugiažodžiaudami aiškino vargus nuvargusio žmogelio kaimynai.

Matyt, tų paralelių gyvenime yra be galo daug. Kontrastinga paralelė - nakvynės namų gyventojai ir žmonės, turintys specialiųjų poreikių. Pirmiesiems gamta davė sveikatos, judrias rankas ir kojas, nepriekaištingą išorę, šviesų protą. Tarp jų yra buvusių kvalifikuotų darbininkų, jūreivių, visokių operatorių, administratorių.Tačiau ne vienas iš jų įnirtingai naikina save, savo žmogiškuosius pradus.

Žmonės su specialiaisiais poreikiais kasdien sutelkia tai, ką jiems patrupino šykštus likimas, ir kuria stebuklus. Man į atmintį įstrigo viena Advento vakaronė Raudonojo kryžiaus draugijos Klaipėdos skyriuje. Pirmiausia nustebino labai šilta aura: rodos, prie stalo susėdo romi, sutarianti šeima.

Visi nuoširdžiai džiaugėsi susitikimu, jautėsi saugūs, ramūs. Kiekvienas patiekalas ant stalo atrodė kaip dailės kūrinėlis. Moteris, kenčianti nuo progresuojančios Parkinsono ligos, nunėrė dailias servetėles. Kitoje stalo pusėje sėdėjo moteriškė, kuriai kasdien didėja Alzheimerio ligos grėsmė. Nepamenu moters vardo, jaučiausi tarsi patekęs į kitą planeta - Dievo laiminamą planetą. Stebėjau stalo kaimynes, buvau išsiblaškęs, neįsidėmėjau vardų, todėl pavadinsiu ją Aldute.

-Aldute, ar padeklamuosite mums "Eglę žalčių karalienę"? - pasiteiravo vakaronės organizatorė.

-Taip, kol dar galiu - padeklamuosiu,- atsakė.

Poema netrumpa, tačiau moteris padeklamavo ją visut visutėlę, nė karto nesuklysdama!

Bendravimas su žmonėmis, kuriems kiekviena diena - išbandymai, kova, didžiulės pastangos ir mažutės pergalės, suvoki, kad jie rodo tau pavyzdį. Tu pradedi vertinti tai, ką padovanojo kūrėjas, nebegali lyg mažas kvailas vaikas į purvyną numesti mamos duotą duonos riekelę. Imi jaustis atsakingas už tų stiprių, bet labai pažeidžiamų žmonių laimę. Tas supratimas paverčia mus brandesniais.

Teko savanoriauti - padėti vaikams, seneliams, įvairiems vargo žmonėms. Jiems negali pasirodyti silpnas, turi stengtis būti pažengęs nors keletą žingsnių į priekį. Žiūri į klausiančias akis ir galvoji, kuo tu gali padėti. Tiems žmonėms reikia pastogės, šilto maisto, švaros, paslaugų, kurios leistų gyventi įprastuose namuose, nereikėtų kraustytis į ligoninę primenančius globos namus. Namai - tai dalelė tavęs. Aš suprantu senų ir neįgaliųjų žmonių baimę prarasti įprastą pastogę, kurioje kiekvienas daiktelis, rodos, linki sėkmės, nes tu - jų šeimininkas. Žmonėms su specialiais poreikiais būtina padėti susikurti kasdienybę, kuri neprimintų žuvies taukų skonio, nebūtų prisodrinta dezinfekuojančių medžiagų kvapo ir jausmo, kad nuo jų nusigręžė pasaulis.

Kai daug skausmo patyrusio žmogaus akys žvelgia su viltimi į tave - nebegali būti lengvabūdiškas, gaudytis „tūsų“, madų, stebinti draugelius, jog sugebi supilti į save ne vieną taurę, prasimanyti kitokių kvailysčių. Kai atsiduri akistatoje su tikra nelaime, bejėge senatve, sunkia gyvenimo patirtimi išbandyta vaikyste, tampa akivaizdu, kas gyvenime svarbu, vertinga, o kas - tušti žaidimai. Pasakysiu atvirai: uždaras gyvenimas - ne man, bet tikrai nebetraukia tūsai, šėliojimai, išgėrimai. Pradėjau pajusti vienatvės su savo mintimis poreikį. Kartais nedidelė rami draugija būna malonesnė už šventinį šurmulį.

Nežinau, kas man būtų nutikę, jei ne namų šiluma, artimųjų parama ir padrąsinimas. Kokie brangūs žmogui yra namai, suvokiau dirbdamas savanoriu vaikų ir jaunimo stovykloje.

Niekada nepamiršiu pirmosios stovyklos Vėprių miškuose, kurioje įsidarbinau stovyklautojų vadovo padėjėju. Pirmoji darbo vieta, kaip ir pirmoji meilė, ko gero, labiausiai įstringa atmintin...

Tą vasarą stovyklavome miške, kuriame mažai gali aptikti civilizacijos žymių, atsiveria nuostabi gamta, teka upė Šventoji. Tas nuostabus vaizdas tikrai paliko žymę mano atmintyje. Jo pamiršti iki šiol negaliu. Stovyklavome, kūrėme laužus, “šviesos efektus“ skleidė degančios eglių šakos. Maloniai ramino degančių malkų traškesys. Patyriau, kad patys nuoširdžiausi pokalbiai užsimezga prie laužo. Kai kalbos išsekdavo, kažkuris iš mūsų paimdavo gitarą. Visi nuščiuvę klausydavomės kokios nors graudžios dainos. Kitokios čia netiko. Žinoma, savitos romantikos teikė ir buities darbai, atliekami kitaip negu įprastomis sąlygomis, budėjimai, išdaigos.

Vyresnieji kolegos mums, naujai iškeptiems vadovams, surengė išbandymų. Miškas, gamta jiems padėjo suruošti tikras „krikštynas“.

Būrys stovyklautojų ir keli vadovai naujokai kartu su patyrusiais vadovais turėjome įveikti tam tikrą maršrutą vietovėje, kurioje neaptiksi kelią žyminčių ženklų. Paklydome.

Bandėme susiorientuoti pagal žvaigždes, bet kur tau! Nuklydome į tokią vietą, kurioje įsižiebė tikras miško gaisras! Matome - dega reali didelė ugnis. Tarsi drąsai išbandyti.

Bijoti nebeturėjome kada. Ugnies aplenkti nebuvo jokių galimybių. Taigi - arba ugnis tave įveikia, arba tu ugnį. Ir aš žengiau pirmyn... Ėjome visu būriu...

Pagaliau per ugnį ir klystkelius pasiekėm stovyklą. Kaip paaiškėjo, miške neišbuvome nė valandos, nors dėl mus ištikusių bėdų atrodė, jog klajojome visą amžinybę. Nuotykiai ir dar

didesni išbandymai laukė, sugrįžus į stovyklavietę. Neliko telefoninio ryšio, nes telefonai išsikrovė. Vėl laukė kelionė namo mišku - dar tamsesniu, o kelias - ne toks jau artimas. Negana to, miške mus užklupo liūtis. Tokią liūtį mačiau pirmą kartą gyvenime. Ji akimirksniu paskandino stovyklos palapinių miestelį, teko ieškoti prieglobsčio kitur. Tamsoje susirinkti savo daiktus - „smagi“ patirtis, ką ir besakysi.

Ši išvyka patikrino mūsų drąsą ir vienybę: neniurzgėjome, nors jaunesniuosius baugino miško giluma, praleidome bemiegę naktį, sulijome iki paskutinio siūlo

Stovykla paliko tokį įspūdi, kurio pamiršti negaliu iki šiol, ir vis su nostalgija ją menu. Svarbiausias stovyklos potyris - suvokimas, kad tavęs laukia jaukūs namai, užuovėja nuo visų negandų ir tėvų meilė. O kokia širdyje tuštuma turi atsiverti darganotą rudens pavakarę žmogui, praradusiam namus ar niekada jų neturėjusiam, besiglaudžiančiam svetimame kampe!

Socialinį savanorio darbą ėjau dirbti tik dėl to, kad nenorėjau sėdėti sudėjęs rankas. Tačiau tik tapęs savanoriu, sužinojau, koks jis gali būti įvairus. Sukaupiau visą aplanką mokymų sertifikatų, padėkų už pagalbą, savanoriško darbo sutarčių. Tai lyg ir mano savanorystės metraštis. Profesionalūs socialiniai darbuotojai - geri psichologai. Jie be žodžių, kažkokiu papildomu pojūčiu suvokia, apie ką svajoja žmogus, kur linksta jo širdis, ką jis geba. Aš dirbau visokius darbus. Pradžioje padėjau draugijai „Pagalba daiktais.lt“. Dabar ji praplėtė veiklą - vadinasi „Pagalba daiktais ir darbais“. Tačiau dažniausiai mane kvietėsi renginių organizuoti, kurti scenarijus šventėm, dalyvauti nedidelių muzikos renginių programoje.

Vaikų sodyboje, stovyklose, vakaronėse, popietėse vaikams bendraujame nuoširdžiai, draugiškai. Gaunu laiškučių, kuriuose aprašomi įspūdžiai, klausiama, kada vėl pakviesiu į renginukus. Tie vaikai, kurie pažįsta mane, Mindaugą, netapatina manęs su „baisiuoju“ Minedu.

Tačiau kas rytą vietoj „labo ryto“ randu ir keletą grubių kokių dešimties metų vaikų „pasveikinimų“ internete. Šauniosios socialinės darbuotojos, vaikų teisių apsaugos tarnautojos, prašyčiau paskelbti konkursą Baisiojo Minedo vardui suteikti, numatykite užduotis, leiskite pažaisti, pasportuoti, palenktyniauti estafetėse, nuoširdžiai pasikalbėti prie stovyklos laužo su vaikais, kurie mokomi puikybės ir pramogauti, žeminant kitus žmones.

Manau, kad nebūčiau Baisiojo Minedo vardo laimėtojas. Tik vaikai liktų nebe tokie patiklūs melui, apkalboms, visam tam, ką galima pavadinti “kuo pats kvepia, tuo ir kitą tepa“. Minedo vardui grįžtų pradinė draugų būrelio suasmeninimo prasmė. Vaikų sielos apsivalytų nuo suaugusiųjų jiems primestos pagiežos.

Mano dienoraštyje yra įrašas: savanorystė - vėl atrasta gyvenimo meilė. Būtent tokią reikšmę ji turėjo mano gyvenime. Jei užrašyčiau šiuos žodžius socialiniuose interneto tinkluose, bijau, kad rasčiau daugybę niurzgų komentarų: „šventu apsimetinėja“, „meluoja, kad dirba veltui“, „dykūnas, geriau darbo susirastų“, „kažin kokios naudos jis siekia?“

Mūsų krašte esame labai konservatyvūs, įtarūs. Savanoriška pagalba plito bažnyčios parapijų ir kaimo bendruomenėse. Miestuose savitarpio pagalbos reikšmės supratimą lyg trapų daigelį sodino užsienio savanoriai tuoj po to, kai nebeliko užtvarų nuo globalaus pasaulio.

Nenorėčiau, kad savanorystė imtų teikti kokias nors privilegijas. Ten, kur reikia pasiaukojimo, darbo- renkasi vienokie žmonės, o privilegijos telkia kitokius. Atėję su kitokiais motyvais, žmonės prasmingą veiklą keičia formalia, sumenkina pradinę idėją.

Kokios naudos aš siekiu? Ačiū tėveliams, kad jie mane paremia ir kad aš galiu darbuotis, negalvodamas apie savanaudiškus dalykus. Suprantama, ateis laikas, kai mane turės pakeisti kiti jauni žmonės.

Atverčiu savanoriškos veiklos „metraštį“. Pimoji aplanke įsegta Telšių vyskpijos Caritas organizacijos pažyma, kad baigiau 24 valandų savanorių parengiamuosis kursus. Man, dar visai neseniai „nardžiusiam“ po visai kitokias sferas, buvo ištarti susimąstyti skatinantys žodžiai, tos organizacijos kredo: ***„Viską Dievas duoda ir pasiima. Taigi dalykitės viskuo, kas jums duota – savimi (Palaimintoji Motina Teresė)“.***

Smagūs nupiešti nykštukai suteikia gyvumo Vaikų socialinės pagalbos centro padėkos raštui. Darbštumo mokyklos 10 talentų padėka už dalyvavimą piešinių konkurse ant asfalto „Sudie, vasara, sveikas, rugsėji“ (2004m.).

Aplanke – ir spalvinga, paukštukais ir širdelėmis išmarginta Klaipėdos vaikų laisvalaikio centro klubo „Liepsnelė“ padėka. Bijau, kad pasakojimas apie šį daugeliui Klaipėdos vaikų mielą klubą taps tarsi rekviem jam.

Kažkada prie namų valdybų buvo steigiami ir vaikų klubai. Namų valdybas keitė UAB „Namų valdos“. Daugelis klubų buvo uždaryti. „Liepsnelei“ pasisekė: ji ir dar keli klubai kažkaip išliko. Reformų entuziastų akys ir rankos daugelį metų jo nepasiekdavo, nes šis veikė nuošalioje gatvelėje. Įspūdingiausia klube - direktorės figūra: nenusakoma vešlių plaukų šukuosena, įsakmus, sodrus balsas, savita eisena. Atrodė, kad jos torsas yra sukaupęs daugiau energijos negu kojos ir nori judėti greičiau už jas. Klubo pedagogų prie darbo raginti nereikėdavo, dizaino būrelio vadovės, dirbančios nepilnu etatu, šviesa kabinete prieš kokią reikšmingesnę parodą užgesdavo dešimtą valandą vakare. „Liepsnelės“ moterys ir vyrai neskaičiuodavo valandų, kai vaikai rengdavo programas kultūros įstaigoms ar miesto renginiams. Ugdytiniai savo darbus yra eksponavę net tarptautinėse parodose. Po kiekvieno renginio mieste direktorė stengdavosi vaikams suorganizuoti nors kuklias vaišes. Ji jauste nujausdavo, kada darbuotojams būtina atsipalaiduoti. Kapitono tonu nuo palėpės laiptų (palėpės aukšte buvo jos kabinetas) sušukdavo: „Visi į viršų! Arbatos! Kavos!“ Užsukusi į kurį nors kabinetą, draugiškai pasiteiraudavo: „Na, vaikai, kada rengsime diskoteką?“ Padėti rengti diskotekas teko ir man. Bendravimas buvo draugiškas, galėjai jausti kažkokią anarchiją, bet ji neperaugdavo į chaosą. Klubas turėjo nerašytas taisykles, vaikai greitai išmokdavo jų laikytis. Pedagogai mokė ne tik siuvimo, dailės, technikos dalykų, dainuoti pop chore, bet savo mokiniams likdavo draugais visam gyvenimui.

Vis tik refomos padarė savo darbą. Mieste išlikę vaikų klubai buvo sujungti, buvo padidinti mokesčiai už užsiėmimus. Pasikeitė vadovai, klubai suvienodėjo, jie neteko savitumo, buvo pažeistos tradicijos. Vaikai pajuto šaltį, lankytojų sumažėjo. „Liepsnelė “gęsta.

Teko dirbti Melnragės gyvenvietėje, Vaivorykštės gatvėje, prie jūros esančioje vaikų, netekusių tėvų globos, sodyboje „ViSOS Lietuvos vaikai. Klaipėdos fondas“. Dar neseniai sodybos gyventojai išdidžiai man rodė „savo“ šunį, virtuvę, kambarius. Sodybos įkūrėjos, rašytojos, vadovės veide matau nerimą. Į jos ugdytinių vaikystės prisiminimus gali įsibrauti suvokimas, koks trapus mūsų laikais tas „mano“. Gražiausias mūsų renginys - „Vasaros ir Minedo palydos“. Renginiu buvo susidomėję ir poilsiautojai.

Savanoriu teko padirbėti ir toli nuo Klaipėdos - Antazavės vaikų globos namuose. Vaikai mane nustebino draugiškumu. Mūsų laikais šeimos nori išugdyti vaikus lyderiais, moko žiūrėti tik savęs. Gal todėl kiemuose nebematome vaikų, žaidžiančių slėpynes, „klases“, šokinėjančių su virvutėmis - šokdynėmis. Jie užsispiria, nenori vaidmens, kuris nepatinka, nepripažįsta savo klaidų, žaidimo taisyklių. Taip nusiteikę, tampa pavojingi vieni kitiems. Globos namų vaikams paslaugumas, pagalba vienas kitam - tai kasdienybė.

Niekada nežmiršiu kalėdinio renginio edukaciniame kultūros centre Metidė „Gerumo sparnai“. Renginyje dalyvavo „Liepsnelės“ klubas ir nepasiturinčių šeimų vaikai, ateinantys į Metidės centrą labdaros. Kadangi ten turėjo ateiti sergantys autizmu ir kitokių sveikatos bei dvasinių problemų turintys vaikai, Kalėdų Senelio, kurio mažieji neretai prisibijo, nebuvo. Vietoj

jo su vaikais žaidė dėdė Minedas. Į renginį viena mama atsivedė labai baugštų, nenorintį bendrauti berniuką. Renginio pabaigoje vaikas atgijo, pats siūlėsi atlikti įvairias užduotis. Manau, niekas nesiginčys, kad ugdymo įstaigose yra daug vaikų, kurie visus metus mokosi dainelių, eilėraščių, mįslių, bet šventės metu skubantis samdytas Kalėdų Senis ne visus išklauso. Dėdė Minedas buvo atidesnis.

Netoli klubo „Liepsnelė“ yra Nakvynės namai. Daugelis gyventojų nugrimzdę į gilią depresiją, atsiriboję nuo visko, kas vyksta pasaulyje, rodos, kad ir moralinėms vertybėms beliko tik truputis vietos maišelyje su užrašu „Iki“ Tačiau ne vienas išsaugojo poreikį knygai, domisi šaškėmis, šachmatais.

Socialinė darbuotoja nutarė įnešti šiek tiek šviesos į šių žmonių gyvenimą. Mane, kaip savanorį, pakvietė į pagalbą. Organizavome šventes be alkoholio. Kai su nakvynės namų gyventojais bendrauji, neužrietęs nosies, - jie labai draugiški.

Būtent Nakvynės namai yra įstrigę man atmintin. Kai pirmą kartą atėjau pas juos su pasiūlymu surengti blaivią šventę gyventojams, atsimenu, jų vadovybė į mane žiūrėjo kaip į kvailį, atėjusį su nerealiu pasiūlymu: kur jau kur, bet nakvynės namuose tai – neįmanoma.

Klydo vadovybė ir klysta žmonės, manantys, kad nakvynės namų gyventojai nemoka linksmintis blaiviai, kad jie nesidomi kultūra. Tiek moterų, tiek vyrų namuose susirinko anšlaginis žmonių skaičius ir į blaivias Jonines, ir į Karaliaus Mindaugo karūnavimo minėjimą. Gyventojai išklausė paskaitą, bendrai pagiedojo himną. Prieš renginį jie su entuziazmu puošė salę. Atrodė, kad visi kartu sukūrėme mažą stebuklą.

Jei mes vietoj burbėjimo kiekvienas bent 5 minutes per dieną NUOŠIRDŽIAI rastume laiko kitam ir pajudintume nors pirštą - mūsų aplinka ir visa Lietuva taptų daug mielesni žmogui. Mus suptų meilė, o ne noras grimzti į savo egoizmą.

Ačiū muzikai, kuri savanoriškoje veikloje man padeda ir padėjo. Ačiū tam širdies šauksmui, kuris atvedė į savanorystę, nes čia supratau, kas yra žmogiškumas, kas yra tikra artimo meilė – nesuvaidinta ir nesumeluota. Galų gale čia aš užaugau kaip žmogus, kuriam rūpi kiti žmonės.

Ačiū Nakvynės namų darbuotojoms ir net gyventojams, kad jie padėjo suprasti, jog konkurencija ne tik skatina pažangą, yra stimulas asmenybei tobulėti, bet nuo pagrindinio kelio nušluoja tuos, kurie pralaimėjo. Daugeliui atkurti normalaus gyvenimo įgūdžius savarankiškai nebėra įmanoma.

Girtas nakvynės namų gyvenojas, nerinkdamas žodžių, plūsta save už girtavimą, už nesugebėjimą rasti darbo. Joks auklėtojas, priekaištaudamas už netinkamą gyvenimo būdą, jo nepralenks. Tačiau šie priekaištai – negydo. Kažkas turi pasakyti: šiandien tu gali. Gali per šventę apsieiti be alkoholio, gali tvarkingiau atrodyti, gali laikytis švaros. Taip žingsnelis po žingsnelio socialiniai darbuotojai kantriai siekia pokyčio. Norėčiau jiems palinkėti sėkmės.

Panevėžio Vyskupija pasitelkė mane internete populiarinti dvasingumą ir gerumą teigiančias Švento Rašto mintis ar žymių žmonių pasisakymus. Šios citatos suteikė ir man daug dvasinio peno.

Jei bandyčiau išvardinti visas savanorių veiklos sritis, kurias teko išbandyti, šis rašinys virstų sausa ataskaita. Dirbau įvairiose įstaigose ir organizacijose, teko bendrauti su įvairiais vadovais. Jų veiklos vizija nevisada sutapdavo su manąja - pasiginčydavome. Kartais tekdavo pasakyti, kad norėčiau kitokios veiklos. Tačiau kokių nors ypatingų darbinių nesutarimų neatsirasdavo. Padėkose yra įrašyta šiltų, net patetiškų, žodžių: *„Esu sužavėtas, kaip Ponas Mindaugas Jonušas nuoširdžiai stengiasi skelbti tikėjimą, maldomis, laiškais platindamas gražius posakius, mintis (Palaiminimas. Panevėžio vyskupija. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas 2011m.).*

Kurtuvėnų regioninio parko direktorius savo rekomendacijoje būsimam mano darbdaviui teigia:*„Savanorystės metu išryškėjo Mindaugo atsakingas požiūris į darbą, pareigingumas, nuoširdus bendravimas su žmonėmis.“*

Kodėl aš surašiau tuos atsiliepimus? Šie žodžiai rodo, kad į tą patį žmogų galima žvelgti ir vienokiomis, ir kitokiomis akimis. Jis gali būti tituluojamas ir didžiausia metų blogybe - bambukų bambuku - ir apibūdinamas kaip pareigingas, draugiškas žmogus. Gal vertinimai priklauso nuo to, kokioje kaktoje įsodintos akys?

Į savanorių kursus atėjome trisdešimt žmonių, tačiau netrukus kursas ėmė mažėti. Socialinio darbo sferoje beliko darbuotis, berods, penki žmonės. Esu įsitikinęs, kad savanoriui padeda ne vien kursai. Socialinė pagalba labai įvairi, tenka mokytis tada, kai užklumpa užduotys, kurių nesitikėjai. Geriau įsijungia į veiklą tie žmonės, kurie turi kokių nors gebėjimų - muzikuoti, piešti, vaidinti, yra lankę sporto žaidimus.

MAN JIE BUVO LYG KELRODĖS ŽVAIGŽDĖS

Ko gero, daugiausiai iš draugų šviesos ir tikėjimo manimi į mano gyvenimą įnešė mano draugė Greta Blakstutė. Ji, dievaži, tikrai į mano gyvenimą atėjo visai netikėtai bei nelauktai ir vis dar laiko mane savo draugu.

Greta - žmogus, įnešęs į mano gyvenimą ir į mano sielą daug santūrumo, mokęs pareigingumo. Būtent tokių savybių man trūko. Arba tai buvo giliai paslėpta manyje, ir nebuvo, kas atrakintų sieloje paslėptas savybes.

Ši mergina išmokė mane mąstyti plačiau, žvelgti toliau ir – nepabijosiu to žodžio - mylėti artimą savo. Ji pažadino muziką, kuri jau seniai buvo apaugusi kerpėmis manyje.O gal aš pats buvau pavargęs nuo Minedo įvaizdžio... Bet vienas jos laiškas - griežtas, tačiau tuo pačiu geranoriškas, privertęs susimąstyti - padarė stebuklą, kuriuo galiu džiaugtis. Vėl atsivėrusi scenos perspektyva pažadino mane. Viltis nubudo kaip pražydusi gėlė dykumoje, po ilgos sausros atėjus trokštamam lietui.

Negaliu atsistebėti Gretos kantrybe, viltinga meile kitam, tuo mano ilgai ieškotu moteriškumu, kuris joje labai ryškus (turiu omenyje atjautą ir gebėjimą įtikinti). Jos gebėjimas būti asmenybe verčia mane augti, nepasiduoti ir vėl jums dainuoti ir kurti...

Jei ne Greta, vargu ar aš būčiau scenoje...

Tad ačiū tau, Raganiuke, už dieviškus burtus!

Noriu čia padėkoti sceninių kostiumu autorei, draugei, Vaikų laisvalaikio centro klubo „Liepsnelė“ pedagogei Nijolei Kvietkauskienei, kuri nuo pat mažens iki dabar, nepaisant gyvenimo audrų, yra šalia. Kiek daug klube kartu patirta nuostabių nuotykių, už kuriuos širdingas ačiū ir tau, gerbiama Nijole, ir likimui, suvedusiam mus. Tu išmokei, kad tikra

draugystė gali būti ir tarp skirtingų kartų. Buvę tavo ugdytiniai ir užaugę ateina pasidalyti džiaugsmais ir rūpesčiais. Visiems jiems dovanoji pasitikėjimą savimi, mokai nenuleisti rankų, kai sunku. Už viską, kas buvo ir dar bus, tariu ačiū.

Už tikėjimo dovaną, dvasinę pagalbą, už tikrai brolišką buvimą šalia ir palaikymą niūriomis dienomis noriu padėkoti kunigui, poetui, rašytojui Vitui Kaknevičui. Šis žmogus man davė tikėjimo pažinimą ir suvokimą, jog tikėjimas Dievu yra pati didžiausia dovana ir vertybė, kokią tik gali turėti žmogus. Jo dėka net mirtis man nebebaisi, kai į ja žvelgi tikėjimo akimis.
Ačiū tau, garbus mano broli.

Brangiausias mano gyvenime žmogus – tai mano mama. Ši gležna ir švelni moteris suteikė man stiprybės, mokė atskirti, kas gera ir kas bloga. Tik jos įtaka lėmė, kad sunkiu metu nepradėjau ieškoti kokių nors asmenybę atrandančių užsimiršimo būdų.
Mama, tu - pats brangiausias turtas, kurį turiu!
Taip pat ačiū visai šeimai.

Socialiniai tinklai mums dovanoja šimtus draugų, net tokių, kurių nenorėtume vadinti draugais. Kartais atrodo, kad visas pasaulis paniro į absurdą. Pasidaro nejauku. Ir tada eini pas tuos, kurie padeda susigrąžinti dvasios ramybę, kurie sugeba pamokyti pažvelgti į pasaulį, nušviestą jų gerumo ir išminties šviesa.

MINEDAS GRĮŽTA

Apie ką svajoja Minedas?
Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos Muzikos skyrius.
Nuotraukos iš asmeninio Mindaugo Jonušo archyvo.

Apie ką svajoja Minedas?
Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos Muzikos skyrius.
Nuotraukos iš asmeninio Mindaugo Jonušo archyvo.

Ar iš tiesų blogybė? Projekto“ Minedas“ komanda suorganizavo pramogų renginių atlikėjo Mindaugo Janušo ir pop muzikos gerbėjų susitikimų turą. Jų tikslas - populiarinti romantišką pop muziką ir atkreipti jaunimo dėmesį į viešųjų diskusijų kultūrą.

Turas siejamas su koncertais, kurių paskutiniu metu atlikėjas turi gana gausiai numatęs. Minedas pats patyrė, ką reiškia, kai suformuojama neigiama nuomonė apie jauną žmogų, o konservatyvi visuomenė laikosi įdiegtų nuostatų daugelį metų. Dėl nepalankios opinijos žmogus negali gauti darbo, realizuoti savęs, integruotis į visuomenę, dirbti, uždirbti, mokėti piliečiui privalomus mokesčius. Reputacijos pokyčio galimybės ribotos net po to, kai asmuo pakeičia veiklą, praeina vos ne dešimt metų nuo ažiotažo spaudoje.

Minedo ketinimas sugrįžti į renginių sceną sujudino pramogų pasauliui neabejingus žmones. Dainų atlikėjas kasdien gauna daugybę laiškų internetu. Vieni autoriai linki sėkmės, kiti, prisiminę prieš keletą metų jo gautas nominacijas, negaili korektiškumo ir padorumo ribas peržengiančių replikų. Tos replikos daro neigiamą pedagoginį poveikį vaikams ir paaugliams, naršantiems interneto socialiniuose tinkluose. Jiems ima atrodyti, kad internete galimas nepagarbus elgesys. Tokie įpročiai pereina ir į moksleivių bendravimo sferą.

Išmintingi laiškų autoriai patarė, kad ginčai, tekstų blokavimai, teisėsaugos taikomos priemonės mažai padės. Vienintelis būdas rasti bendrą kalbą galėtų būti tik susitikimai su atlikėjo gerbėjais ir linkusiais griežtai pasmerkti dainų atlikėją asmenimis. Tik tokie renginiai gali padėti įsitikinti, ar teisingai apie jį suformuota nuomonė. Taip gimė nauja iniciatyva – susitikimų su gerbėjais turne.

Pirmas gerbėjų susitikimas įvyko Klaipėdoje Atgimimo aikštėje. Minedas nesitikėjo didelio publikos dėmesio. Klaipėdoje nuolat vyksta daugybė įvairių renginių, todėl sunku buvo tikėtis, jog į susitikimą su vos ne dešimtmetį scenoje nebepasirodančiu šou renginių žmogumi gausiai rinksis publika. Tačiau atlikėjo ir jo komandos nuostabai atėjo būrys jaunų gerbėjų. Jie

atleido savo susidomėjimo objektui net pavėlavimą ir kantriai laukė renginio pradžios. Po šio pabendravimo su publika įvyko dar keletas susitikimų.

-*Visi susitikimai tik dar labiau skatina mane eiti pirmyn, nenuleisti rankų ir* mąstyti *apie programą, kuri džiugintų žiūrovą, tai yra - jus visus,*- savo įspūdžiais su publika dalinosi atlikėjas.

Po ilgos pertraukos vėl akustiškai nuskamba Minedo daina. Minedą savo dėmesingumu sujaudino į susitikimą Kretingoje gausiai susirinkusi publika. Anot jo, tai - tikrai nepamirštamas susitikimas. Jis vyko Kretingos Pranciškonų bažnyčios kieme. Publika atėjo ne tik susipažinti, pabendrauti, bet taip pat ir paklausyti Minedo akustiškai atliktos dainos.

Minedas taria nuoširdų ačiū visiems kurie taip gausiai ir nuoširdžiai lankosi fanų susitikimuose ir savo nuoširdumu drąsina pradėti koncertinę veiklą. Jis tikisi neapvilti savo gerbėjų, norėtų suteikti malonių akimirkų pop muzikos koncertuose.

Minedo bandymas reabilituotis visuomenės akyse turi ir gilesnę prasmę. “Minedo“ projekto dalyviai norėtų priminti, jog negalima neatsargiai manipuliuoti žmonių likimais ir kad mūsų visuomenė būtinai turėtų sukurti saugiklius prieš pradėjusį plisti mobingą, pasmerkiantį žmogų atskirčiai ir skurdui.

Taip pat prie mano grįžimo prisidėjo ir žurnalistė iš portalo “Alfa.lt” Rūta Mikolaitytė. Jos straipsnį **“Minedas grįžta į sceną: pradžiai reikia investuoti bent 10 tūkstančių litų”** norėčiau pateikti nesutrumpintą:

Dainininką Mindaugą Jonušą-Minedą būtų galima ne be reikalo vadinti išskirtine scenos asmenybe. Vietoje muzikinių apdovanojimų jis ne kartą apdovanotas kaip blogiausias dainininkas, jo kostiumai, įvaizdis ir visa kita tituluoti metų klaidomis. Ne vienas, matydamas šią personą ant scenos traukiant dainas, klausė: „Iš kur vaikinas turi tiek drąsos?“

Naujienų portalui Alfa.lt Minedas prisipažino su liūdesiu prisimenantis tuos laikus, savo ankstesnį įvaizdį, tačiau praeityje dažnos pašaipos užgrūdino, ir dabar jis pasiryžęs sugrįžti į sceną jau visai kitoks. Minedas žada kaip reikiant pasiruošti naujam startui – šį kartą nepagailės pinigų ir atsikratys klouno įvaizdžio.

Minedai, kodėl nusprendei grįžti į sceną ir pramogų pasaulį?

Visą šį laiką gyvenau šiek tiek už Klaipėdos ir tikėjausi turėti *ramų gyvenimą, bet sulaukiau tiek daug pasiūlymų, net koncertuoti užsienyje. Taigi atradau komandą, kuri man padeda, ir viskas dabar vyksta kitaip.*

Nebeleisiu nei albumų, net ir dainų kol kas. Būsiu kitoks. Tie albumai komerciškai seniai nebeapsimoka. Aš leisiu knygą apie savo gyvenimą, ir ji pasirodys visai netrukus. Be abejonės, kuriu naują programą, tik naujoms dainoms reikia laiko.

Beje, parašiau Natalijai Bunkei dainos „Natalija“ tekstą. Labai ironiška ir šmaikšti daina.

Kiek žadi investuoti į savo naują įvaizdį?

Be dešimties tūkstančių nieko nebus. Ir čia tik pradžia. Svarbu, pas ką įrašinėji dainas, svarbu turėti verslo planą. Viena gera daina pas žymų prodiuserį kainuoja nuo dviejų tūkstančių litų. Ir tai nebūtinai gali atsipirkti. Mes labai skaičiuojame ir įvertiname riziką, ar kiekvienas žingsnis atsipirks. Viską darome patys. Mums pasisekė, kad nebereikės išsukinėti *iš naujo mano vardo. Bet pramogų pasaulio žmonės rizikuoja kiekvieną dieną.*

Tau patinka būti žvaigžde?

Visi, einantys į sceną, to nori, ir aš esu ne išimtis. Žinomumas yra ne darbo dalis, o privilegija, kuria tu naudojiesi. Eidamas į sceną, tu ir ieškai populiarumo.

Kaip pats vertini savo muzikinius sugebėjimus? Tu turi talentą?

Aš tikiu talentu geram laikui *scenoje. Todėl tikiu, kad mano dainos kažkam tiks. Aš nuo pat mažens lankiau chorą, vaidinau miuzikluose, man tik nebuvo galimybės pasireikšti, ir tikrai pridariau klaidų.*

Kuo tavo įvaizdis bus kitoks, nei buvo iki šiol?

Tų drapanų, kurios buvo iki šiol, tikrai nebus. Tų baisių rūbų, kuriais aš buvau verčiamas rengtis, tikrai nebus. Nebebūsiu klounu, ir mano pasirodymuose nebus klounados.

Bet tas klounas ir linksmuolis juk ir buvo tavo vizitinė kortelė, dėl to ir buvai žinomas...

Tas įvaizdis nedavė to efekto, kurio tikėjaus ir norėjau. Be to, tai buvo personažas, kuriame visiškai nebuvo manęs.

Būdamas žiniasklaidos akiratyje, sulaukei labai daug kritikos ir pajuokos. Tai skaudino?

Tuo metu ne, bet tai trukdė mano bet kokiam kitam darbui. Dėl savo įvaizdžio visada turėjau teisintis. Bet niekada nesiroviau plaukų ir nebandžiau žudytis.

Aš pilnu protu suprantu, kad ir dabar, kai grįšiu į sceną, niekas nepasikeis, kad ir kokias arijas aš dainuočiau, bet bandysiu kažką pakeisti. Bet suprantu, kad kritikos bus visada.[1]

1 *Rūta Mikolaitytė.MINEDAS GRĮŽTA Į SCENĄ: PRADŽIAI REIKIA INVESTUOTI BENT 10 TŪKSTANČIŲ LITŲ Interaktyvus Prieiga per internetą „Alfa.lt“ Žiūrėta:2014 birželio20.- http://alfa.lt/straipsnis/16235199/minedas-grizta-i-scena-pradziai-reikia-investuoti-bent-10-tukstanciu-litu#.U3xRR3Y08xA*

PABAIGOS ŽODIS

Mes visi - Lietuvos vaikai. Lietuva - tai šalis, kuri mus liūliavo, augino, brandino. Dėl jos mūsų protėviai aukojo savo gyvybę. Čia mes visi užaugome. Mūsų mažai. Todėl nereikėtų vieniems nuo kitų nusigręžti. Užuot kažką trėmę į atskirtį, turėtume padėti surasti kiekvienam savo begalybę.

Juk dėl šių laikų šalies problemų kalta ne pati Lietuva, ji nuo seno garsėjo geraširdiškumu, atjauta, krikščioniška morale. Dvidešimt pirmasis amžius atnešė daugybę pokyčių, po kuriuos nardome, lyg iš sukriošusio laivo iškritę į šaltą vandenį: vieni, plaukia, kiti nemoka plaukti, tretiems šalta. Visa ta žmonių kirbinė chaotiškai, trukdydami vieni kitiems, bando išsikapstyti.

Manau, kad tai - laikina. Išmintis apšvies mūsų protus, suvoksime, kad joks pripažinimas, joks autoritetas nesukuriamas ir neišsaugomas, ignoruojant vidinę kultūrą, pasitelkus patyčias, kito žmogaus žeminimą.

Linkiu visiems, neabejingiems per amžių amžius išpuoselėtoms mūsų tautos vertybėms, mylėti vienas kitą ta viltinga meile ir branginti mūsų Lietuvą. Tegu egoizmas nesukausto ledu mūsų sielų. Tai sunkus kelias, reikalaujantis milžiniško perlipimo per save, per tokias ydas, kaip pavydas, pikta valia, tuštybė. Bet tai - išganingas kelias. Tik tokiu principu vadovaudamiesi galime būti verti vadintis tikrai mylinčiais žmonėmis, kurie dalijasi meile, nepaisant nieko.

Nors ankstesniuose skyriuose teigiau, kad manęs nedomina politinė veikla, aš nesu abejingas tam, kas vyksta aplinkui. Todėl turiu prisipažinti, kad mano pirmoji žmona – Lietuva, o bet kuriai moteriai, esant sudėtingoms sąlygoms, matyt, ištarčiau:

-Tu, mieloji, tik antra. Jei mane pašauks pirmoji žmona – Lietuva, deja, brangioji, turėsiu Tave vardan jos palikti.